Download from: ketabton.com

Download from: ketabton.com

د کتاب پيژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډيورنډ کرښه يا د ناسور زخم

ليکوال :: حبيب الله غمخور

کمپوز: خپله ليکوال

ډيزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

د ډیورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

۱ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوی چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

۲ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چي له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دي مداخله ونه کړي

۳ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوي چي دی په هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشگل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دي دبر مل سيمه ولرې کومه چي په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داورپه هکله له خپلي ادعانه تيريږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دې وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چي له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دګاونډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تایلري په اوبوکې یې په خپله په بیه اخیستې و. دسرحدي سیمي له دغه ټکي نه به لیکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه لیکه به پشا کوتل ته نژدي دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانيې په سیمه کې به پاته کیږي ،په هغه لور کښله کیږي چې مرغه چمن او دشربو چینه به افغانستان ته پاته کیږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ یې لشکر ډنډ بولي تر منځ نیمايي پوري رسیږي . دغه لیکه به بیا دریل وي ستیشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دمیان بلاک په نامه یادیږي ،تر نیمايي پوري رسیږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بیا یو ځاي کیږي .په دي ډول غوښه پوسته به دبرتانيې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لویدیځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانيې حکومت به ددغه سړک تر نیم میلي پورې مداخله نه کوې.

٦ / ددغه توافق لیک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سیمي په باب ددوي تر منځ پیدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فیصلې په ډول گڼل کیږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلې چې جز ۀ یاتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کیږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کیږي ،ددوستۍ په روحیې سره به فیصله کیږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهمیو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چې دبرتانيې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نیتۍ نه په پوره ډول ډاډ من شوۍ او غواړي افغانستان پیاوړۍ او خپلواک ووینې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانیولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغې دوستانه روحیې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې یې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زیاتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالیې مرستي په ډول ورکول کیږي.

هنري ماتمر ډیورنډدهندوستان دحکومت دباندنیو چارو وزیر

امیر عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامیر

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

لومړی برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبی تر هر څه گران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړی دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په گټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چې دا سرلوړی ملت پر گونډو او خپل غلام وگرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر گټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړی دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي گټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانگلیسي استعمار گر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارگر او زبیښا ک گر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینگولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنگیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه گرځېدلې ده . تر کومه ځایه چي انگیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینگ کړي ، ددریمي جگړي په پایله کښي زموږ هیوادد انگریزانو له منگولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توگه په نړی کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانگلیسي استعمار گر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راگرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنی لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنی یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنی دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توگه ستاسو پاملرنه راگرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنی رساله ،یوازي پدېې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپی جنرال پخپلو وېناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړئ چي افغانان په خپل کور کي په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالئ چي دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانئ په کچه رواني دي پاي ته ورسیږي، دا اوسنئ تاوتریخوالئ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخي لانجي حل یې یوازنئ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوي غوټه خلاصه نسي ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسي، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چي تاسو به هم دافغانستان دلیري او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړي توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سئ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړي ده چي پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دئ ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چي په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانووپر ښارګ ددغه په وینو لړلي د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخووویشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسي او له بلي خوا ددې هیواد له بدني څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمني جلاکړي ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چي دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوئ افغانستان یې داسي ټوټه کړچي دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځي پوري دپنجاپي سړي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټئ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څېړونکي پدې باور دئ چي دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چي عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادئ کله چي پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چي افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چي عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسي، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښیږدي چي په هند کي دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله ګډه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سیمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړې پیښې کړې او قومونه یې یو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقیده په هغه وخت کې ددیورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسیاسي اغېزي سیمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغي نقشي په لیدلو حیران پاته سو ،اوله بلې خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چې ددي سند دلاس لیک سره یې سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګلیسانو په ګټه واوهم په قبایلي سیمو کې ددوي دسیاسي نفوذ دپراختیااصلي لامل وګرځید.

تاریخ پوه پوهاند عبدالحی حبیبي دغي لوظنامي ته تحدید نامه وایي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبیبي صاحب وایي عبدالرحمن خان بیله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرګه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر یې دا سند لاسلیک کړ هغه لیکي : ((دیګر ازکارهاي سیاسي که امیر بدون خواهش یا تصدیق جرګهٔ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاریخ افغانستان مسولیت بزرګ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي یحدید نامه دیورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحدید کرد،لوي استاد وروسته لیکي :وزیر خارجه هند هانري تیمور دیورند بریاست کمیسیون تعین حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي این کمیسیون کلنل الیس وکپتان مانریس اسمت ، مستر کلارک ومستر وانلد وچند نفر هندیان دیګر بود. مذاکرات سیاسي در کابل با خود امیر آغاز شد،ودر نتیجه تحدید نامهٔ منحوس دیورند امضاګردید ...که به موجب آن خط سرحدي دیورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعین ګردید،وخاک هاي چمن ،پښین ،چغی ،وزیرستانوبلندخیل وکورموپاراچناروافریدیوباخوروسوات وبنیرودیر وچیلاسوچترال که از بقایاي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اریخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ۱

زموږ دهیواد یوبل تاریخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خیبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کې)) دا مسله داسي څېړي : دامیر عبدالرحمن لخوادډیورند کرښي دتړون یاسند دلاسلیک له امله دټولو نه غټ زیان یوازي پښتون قوم ته ورسید...)) ۲ . ددې کرغیړني کرښي پایله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاریخي خاوري تجزیه وه.

اوس راځو دې حقیقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چې ورته اشاره وسوه یوازي یو کس لخواچې هغه دافغانستان امیر و بیله دینه چې دافغان ولس او یا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس لیک سوه ، ددې کرښي دلاس لیک کولو سره دبل هیڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس لیک کیدو تر وخته حتا دددربار جګپوړي پدې خبر وه چې داسي یوه منحوسه لوزنامه به لاسلیک کیږي . همدا تاریخي دلیل دې چې ددي کرښي منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامیرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پایلې ته رسیږو،چې دانګریزانو تحدید او یا دسرحد ي ځیني قومونو څخه دامیر خوابدې ددې لامل وګرځیدل تر څو دا توره کرښه لاسلیک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه یي ولیدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دلیدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي لیکي ((وزیر ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستیشن ،دوموندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي یې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امیر ددغه سندتر لاسلیک وروسته هیڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دایمي ډول بیل سي . یوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسیاسي موخودپلي کولو دمیتودونوپه نظر کې نیولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امیر عبدالرحمن خان او داوسني ډیورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړیکې خړ پړ شي تر څو امیر پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړي ،مګر خلک یاغي وي دغه حالت راپیداکول هم په لوي ګمان سره دانګریزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپیدا شو. انګریزانو دځینو ملکانو او روحاني ملایانو په وسیله خلک دامیر پر خلاف راپارول تر څو دامیر له امرونوڅخه سرغړونې وکړي ؛دغه سرغړونې امیر یوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړي . متاسفانه امیر پدغه ټکي نه پوهیده اونه یي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امیر عبدالرحمن خان له انګریزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر یې دا جرات نسو کولاي دانګلیسانو په مقابل کي په ځغرده دوریږي او دخپل هیواد دملي ګټو څخه په ټینګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي لیکي : ((انګریزان وایي چې موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ یوازي غواړو چي افغانستان یو پیاوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غونډیو کي دتونل ایستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلی زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امیر دغه چاړه وحلو په هکله انګریزانوته په خپله هیڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امیر دانګلیسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختیااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پالیسي او معین دریز نه درلودهدا دلیل وچې دامیر لخوا کله کله په پټه د توریو ،وزیرو،اپریدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګیانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه یوسي ،مګر کله چې دنګریزانو وکولای شول همد قوم دده په مقابل کې یاغې کړې بیله تحلیل اودحوصلې نه کار اخیشتلو څخه یې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کیداي . انګریزان هم دډیورنډ لاین دکرښي دلاسلیک کولویو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امیر هغوي ته په دغه سیمه کي راپیدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتیانه وایي دوي غوښتل ددغه سند په لاسلیک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونیسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس لیک سره دامیر او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په یوه وړوکې هیواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

حقیقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

ځکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غچي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخې ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکي په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . ځکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وې.

پدې هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموریـن ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چي فرمایشي بنه یې در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډې دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډې دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

غونډي ته نه وه ټاکل سوي ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړې او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشې ، ٦

داسنادو په مطا لعې سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امير پخپل ژوند ليک کښي داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا تړون دچوکۍ دساتلو، دواړ يا ځيني قومونو څخه دخوابدۍ او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړی لدې لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلۍ او ناکامۍ بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړۍ حمله يې پر وانه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

عبدالرجمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښې دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکې : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افرېدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چې لوستونکی یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښې که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اویاهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښې بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښې په ټولو بغاوتو کښې دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښې زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکې : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښی تل یې په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتناوو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښې د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترڅ کې دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندې ټینگاروکړ او ویې ویل : ((هغه څه چې هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کې وي)) . ده عقیده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او موږ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چې دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یې په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کې هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوایي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوایي حملي په پایله کي 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچې دپرنگیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

سره مخامخ سول او پرنگيان دېته اړسوه چي دا حمله يوه تيروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګريزانو دويري او ډار ښه بيلګه ده.

دانګريزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل يې د1921زکال دانګليس_ افغان دترون پر (11مه) ماده او هغه ليک باندي ښکاره تيری وباله کوم چي سرهنري،ددي ترون ديوي برخي په توګه ليکلی و.

دا ډول مخاليفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زيږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چې برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ويشل کيده انګليسانو په عجيبو او غريبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چې په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډيورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنويشت په نامعلومه حالت کي پاته سو . دډيورنډ دکرښي سهيلي او ختيځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنويشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعيدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بيرغ يې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وايسرا((لاردمونت بتن)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سيمو په اړوند چې دانګليسانوتر مستقيمي ولکې لاندي وې څه نه وو ويل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګيانو ته وړاندي سوه ،دبرتانيا حکومت داسي وښودل چې ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دويش مسله د برتانيا له پارلمان څخه تيره سوي ده ،دغه موضوع به ريفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ويش څخه وروسته ددو هيوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنويشت دټاکلو لپاره دريفرنډم اعلان وسو.

دغه ريفرنډم 1947م کال دجولاي دمياشتي پيل او لس ورځې يې دواوم درلود، دانګريزانو لخوا په ډيره خاينانه توګه پلی سو يعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي يو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب يي کړي،پداسي حال کي چي بايدهرومروداافغانستان نوم هم بايد هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سيمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هيوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وويل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي يو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ريفرنډم په خاينانه مفهوم دسيمي سياسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه يې دريفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګريزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درايو ورکولو صنوق وبغل ته يې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکريم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورينو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګريزانوپه دستور هغه صندوق ته رايه واچول کوم چي وبغل ته يې دا

Download from: ketabton.com

مقدس کتاب پروت و ،دریفرنډم پایلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه گرځېدې او هغوي ددغو پایلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نیټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په یوه وینا کي وویل : فیلډ مارشال ایوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ریفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دریفرنډم ناروالوبه دبرتانیا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پیل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رایو پر اساس و،یعني یوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه څلویښت دهغو سیمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ریفرندم کې برخه واخیسته دازاد سرحداوبلنچستان په سیمو کې اصلاً په ریفرندم څوک خبر شوې هم نه دې.

دریفرندم پایلي داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رایي 572798

دپاکستان دالحاق په گټه 289244 رایي

دهند دالحاق په گټه 2874 رایي

دټولورایي ورکونکو شمیر 292118

دنه گډون کوونکو شمیر 280680

یعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې یو پنځوس کسانو په ریفرندم کي برخه اخیستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دریم : پر رایو ورکولو باندي څارني او لار ښوونې هیڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کي زیاته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښي زیاتو پښتنو برخه نه وه اخیستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانگریزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه یوه غولونکې کړنه وبلل او هغه یي په کلکه وغندل. دریفرنډم په هکله یي دټولو افغانانو نیوکي او غبرگونونه د((لاردمونټبېټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مگر پرنگیانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترگي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوي کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړې توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چي هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چي دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چي دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چي زاړه تړونونه بي اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چي دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چي دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چي اوس دمځکي دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دي پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

ددي ناندريزي كرښي دلاسليک له ورځي څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،ددٍاسي څېړونکو غوځ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښي ددې توري کرښي دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدی . دداسي ځيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارتن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستۍ برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رشتياده چي پدې تړون کي کرښي ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوي ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغي شاته به هيڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بي منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړي دي چي پښتانه له دوي سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوي بنستيزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بي اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو تړون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دي کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلې سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښي راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي که پخوانۍ دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ١٢

Download from: ketabton.com

ځکه خو دسرحدي ایالت والي کماندړ خلیل الرحمن پر دغه تاریخي واقعیت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په یوه مرکه کي وویل چي دډیورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سویدی ،پاکستان بایدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نیټه دپاکستان دکورنیو چارو دپخواني وزیر نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وایي : لومړی باید درته ووایم چي دډیورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسلیک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ویل سوي ووچي((دډیورنډلاین مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهرېږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وایي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بیانونو سره ددواړو هیوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تریخوالی ډیره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړیکو نوم ورکوي ،متل دی وایي ((شل یې مړه کړه دی یې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنۍ او تاریخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره یې چي څومره اړین بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زیاته سپین سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لورې یني بولي دغو مناسباتواو اړیکو ته چې هره ورځ سړي وژونکی او ډاراچوونکې رالیږي اویا له هغوي نه په یوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وایي.

زما لپاره دا جواب که څه هم یو وزیر ویلی دزیات اهمیت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان دیوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سیال حمیدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هیواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپیل او تازه ساتلو یو له اصلي عاملینو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعین . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسلیک سوي سند داعتبار موده رښتیاهم دولس کاله پخوا تیر ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وایي موږ دډیورنډدکرښي دسرنویشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،یوسند دهغه په لاسلیک تروت دی چي دډیورنډ دکرښي دبرخه لیک په هکله لیکلې چي ((دډیورنډلاین مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته یوه ټکي ته غواړم ددرنو هیواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډیورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړیوال حقوقي منل سوو قوانینو پر بنیاد دا خبر ه کیږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نیټه نه ده ټاکل سوي ، دا یوه خیالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهیواد ټولو واکدارانو له یوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسیاسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنیو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کیدوکښي یې ګټي نغښتي وې غاښ چیچنه احساس کړې ده ډیر زرپه خاص سیاسي مهارت تر دغه مسلي تیر سوې دي ،ځکه په مرموز تبلیغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چې دا سند ګویاسل کال داعتبار معیاد لري ؛په رښتیاسره هیڅ یوه پاچا او جمهور رئیس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړیوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه یې ددغي مسلي دنړیوال کیدو لپاره

Download from: ketabton.com

هانداو تلاښ کړی دی . المانیان چي دخپل هیواد او المانیانو دویش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چې دالمان پر زیاته خاوره یې حاکمیت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چې کیږي باید دواړه المانه سره یو ځاي شي چې داسي هم وشوه ،دویتنام ،یمن بیلګې باید دتولو په یاد وي .

ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهیواد په مطبوعاتو کي هیڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور یم چي دابه هم یوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتیا مرحوم داودخان داسي یوه لیکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري لیکلې وي اودجنرال بابر په وینا یو لیک دي نو دا لیک ته معاهده نسو ویلاي اونه هم دا کوم سند کیداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پیل شي . او بل بابر خپله وایي چي مرحوم داود خان ولیکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بیا سل کاله ددې تاریخې لانجي په هکله څوک څه نسي ویلاي.

دبابر خبري هغه تاریخي او ژوندیٰ سند دی چي اوس باید ددغه لعنتي کرښي سرنویشت دتل لپاره دنړیوالو په مرسته او دهغوي د سیاسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنیت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړیوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ یدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس دافغانستان او نړیٰ پدغو شرایطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کیداي ،دحل یوازني لار یې دنړیوالو سازمانو په مرسته دسیاسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنیٰ پر مهال هم د پاکستان د کورنیو چارو وزیر معین الدین حیدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې یوه یې د افغانستان او پاکستان ترمنځ یو بل ته د مطلوبه جنایتکارانو د سپارلو تړون او بله اجنډا د ډیورنډ کرښې په اړه د تړون لاسلیکول و خو طالبانو لومړیٰ خبره ورسره ومنله او ډیورنډ لاین په اړه یې له تړون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاریخي حقیقتونو ته وکتل شي نو ډیورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چینل یې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچني امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امیر عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډیورنډ دکرښې په هکله کوم تړون امضأ کړي ،له نیکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځینو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجیب الله سره د ډیورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بریالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غوارم لومړیٰ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنیو چارو له وزیرنه دافغانانو دا پوښتنه یو ځل بیا تکرار کړم ،چې که چیرې مرحوم داودخان داسي یو لیک پاکستاني چاراکو ته لیږلی وي ددغه لیک دڅرنګوالي په هکله باید دبهرنیو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړیوالودخبر تیا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنیو چارو دپخواني وزیر او

Download from: ketabton.com

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چارواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دي باید رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچي مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کيچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جګړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چي د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانگ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په ړنگېدو سره نوړيه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښې دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاکگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانگريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښې دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځېښنونکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دتوتو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلې خوا کوم څه ویلې دې .مګر دحل اساسي لاره یي نده لټولي.

دپخوانیو حکومتونو داډول بې مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دديورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غوارې دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیح نه وې دغه دله ښاغلې لیکوال نه غواړي پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړې ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نی او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځاني ګټو قربان کړیدي ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږي . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته ستر ګي په لار دي ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځینې خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،ترواو ځانوژنو بې امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړي په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپای ټکی کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس یي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړۍ په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمیاشتي په 26نیتې جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بې اعتباره وبللې ،او پریکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکۍ له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لویي جرګي دپریکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یي غوږ کښېښود او دپشتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازي دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړي پروګرام په خپرولو یي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دي.

Download from: ketabton.com

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو په يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسې او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستۍ دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځې په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندي لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برې تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډېره ده په ډانګ پېيلې خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو ننداره پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښې دډيورنډدکرښي جنوبياو شړقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کې دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيې دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړې په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چې دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي یې دتیلو دپلټني کاردملګرو ملتو دتخنیکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بیوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبلیغاتو کي په افغانستان کي داقلیتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقلیتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دایرت المعارف کي لیکي : دافغانستان دولت یو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغیر افغان قومونو لپاره چي په هغه هیواد کي اوسېږي دآزادۍ او خودمختارۍ حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان یوه برخه بیله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غیر افغان څخه ددوي هدف بیله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورویانو هم پر دغه روڼ حقیقت ستر ګي پټولي چي داسیمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانیو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورویانو داقلیتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي یي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه یې په افغانستان کي داشان تربګنیو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنګېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان یې اوس په هیواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسیله کله دفدرالیزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ویشي ، شورویانو هیره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي یې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چیچین ،اینګوښو ،تاتارو او نورو لږکیو قومونو سره کوم سیاست چلاوه دنړۍ په دغه سیمه کي تر دوي شاته پاته سیمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنویشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامریکا سره هم اړیکې دومره تودې نه وې،امریکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زیاته خوش بینه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امریکا ته وړاندیز وکړ چي دکمونیزم دسیاسي اغېزو دمخنیوی په منظور امریکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امریکا پاکستان ته اتومي ریاکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسیمي ډیرو هیوادوهغه نه درلوده،او همدا شان یي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعیت کښي له همدغه تاریخ نه پاکستان دامریکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکیل سو چې تر اوسه یې په پاکستان کښي د امریکاسیاسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامریکا دملي شورا ځیني جګپوړي چارواکي په ډاګه وایي چي پاکستان په سیمه کي ددوي دهر اړخیزي اغېزې یوه مطمینه ، باثباته پایګاه او تکیه ګاه ده.

دبیلګي په توګه کله چي په 1954زکال داکتوبر په میاشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعیم خان امریکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامریکا دبهرنیو چارو وزیر ((دولیس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي ولیکل : وروسته له زیاتو څېړنو داسي وپتېیل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پیداکړي .افغانستان باید دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

دوي دا په ډاګه ويل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتيژيک اهميت نلري اوکه بين المللي شرايط او اوضاع دا ايجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامريکا سياست والو لا ډير پخوا زموږ دهيواد برخه ليک په شورويانو پوري تړلی و، او دستراتيژيکوګټود سيمو په ويش کښي يي افغانستان شوريانو ته سپارلی و. ځکه امريکايانو دافغانستان سره له ډير پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سياست پر مخ بېوه او تلاښ يې کاوه چي خپلي پښې په سيمه کې دخپلو ستراتيژيکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټينګې کړي . کله چي په 1954زکال دامريکا جمهور رئيس مرستيال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډير استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شريکې کړې ،که څه هم دوعده يې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل ديدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امريکا ته ورسيد نه يوازي دا چي دافغانانو ستونزي يي يادي نکړې بلکي افغانستان يې دامريکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ١٥

که ددغو اسنادو يادولو ته نوره هم اشاره وکړو دليکني تر توان وزي .په لنډه توګه بايد عرض کړم چي په سلهاو داسي تاريخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هيواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړيوالو زبرځواکونو دسياسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هيڅ يو هيواد هم که هر څومره يې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس يي لکه دنړۍ نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .يوډير ساده ولي پر ځاي متل دی وايي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وړانديز مي دادی چي افغانان بايد خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړيتوب حق منل زموږ دهيواد دښيرازۍ يوله بنسټيزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امريکا ډير تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بيطرفۍ کي ژوند کړی او دنړۍ دهيوادوسره يي دهمدغه اصل په پيروۍ اړيکي ساتلي دي . دا هم يو دلامل و چي امريکاتل زياته تکيه پر پاکستان کړې او افغانستان يې تر پاکستان قربان کړ يدی.

مګر تاريخي واقعيت خو بيا دادی چي دامريکا او پاکستان ددومره دوستانه اړيکو څخه پاکستان زياته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهدواو بيلګوڅخه دا جوته څرګنديږې هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامريکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زيان رسوي دوي په يوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامريکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنيکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هيوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امريکا او دنړۍ يو شمير هيوادو دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر دافغان مجاهدينو په نامه په ميلياردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته راليږ لي . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړيوال تررېستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پيسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفيږي چې ډير ژر به يې شمير ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

چي پاکستان دهغو په میلیارډو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه يې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چې دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به يې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چې پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچي پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چې افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لحظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چې دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انرېواله دنده وه او ده چې دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویښت دټاکلو مسله چې دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وي ، نړیوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چې تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویښت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چې ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چې پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چې په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چې بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

اخځليکونه

١ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړی تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروت،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

BBC١٣ 2006.04.06 /

١۴ /همدااثر

١۵ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف پایلې.

تاریخ شاهد دی چې هر وخت چې زموږ په هیواد کې هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي يې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چې په افغانستان کې د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دچپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کي چي محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټي دپریکړي په اساس په افغانستان کې جمهوري نظام اعلان او خپله يې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښې يې چې درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کي دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چي دا یوازنی هیواد دی چي دپښتونستان دمسئلې پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه يې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دې چې داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکیڼ لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښنې وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنی او اختلاف پر اساس چې له مرحوم داودخان سره يې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دي بهانه چي ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهنواو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امریکاوه نه غوښتل چي په سیمه کي دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چي دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چي داودخان ته يي دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چي دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړي چي یو هیواد په بل هیواد کي دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چي عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کي پرتې دي . تر کومه ځایه چې دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چي ګټي يې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چي پایلي يې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کي دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف يي تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چي په افغانستان کي دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کي

Download from: ketabton.com

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په کابل کي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي ترل سوي دي ، دکابل هوايي ډګر تړلی دی او دخلکو پر ګرځېدو بنديز لګول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وکړ،چي داود خان کمونست دی او په افغانستان کي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډورې سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن کي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليکل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور ورکړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاکستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر ورکړی دی ...)) ، پاکستاني چارواکو په ډير محافلو کي پدي هکله بحثونه کول چي په 1971زکال کي هند وستان له پاکستانه څخه بنګله ديش غوڅ کړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاکستان تجزيه کاندي . دا تبليغات پداسي حال کي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه کي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان کي دجمهوري نظام دنسکورولو لپاره په يو لړ عملي ګامونو پورته کولو لاس پوري کړ .دمجيد کلکاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په ګډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم ورکړه سوی و دبوټو دحکومت لخوا ور سره اړيکي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دکرښي ها خواکمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان کي يې فعاليت کاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دکابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((کمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ځرګند فعاليت کي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) ګوند په 1974زکال کي دداودخان دحکومت پر خلاف يوه پاڅون کي برخه لرل . داودخان پر دغه حرکت مرګونی ګذار وکړ ، دپوهاند نيازي په ګډون دوه سوه کسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او ګلبدين حکمتياريو په بل پسي پاکستان ته وتښتېدل،او هلته دپاکستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر ګډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري کړ . ددي موضوع په هکله سيد قاسم رښتيا دخپل کتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ کي ليکي چي ((البته تفصيل واقعه را اکثر هموطنان اطلاع دارند که در واقع به ابتکار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاکستان توسط ګروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاکستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت ګرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988کي يې په پاکستان کي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل کتاب په 132مخ کي ليکي چي ((بوټهو له 1973زکال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او ګلبدين ډلي دي مالي او اکمالاتي مرستي ورکولي ،هغوي ته اجازه ورکړه سوه چي په پېښور کي خپلي قرار ګاوي پرانيزي ،او ګام په ګام دپاکستان لخوا تمويل کيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو کي دبغاوت دشروع په ترڅ کي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

ته پیغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمیر له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) . دپاکستان دډلییزورسنیو لخوا دپنجشیر دپیښي په اړه دکراچي راډیوپه یوه راپورو کي وویل سوه چي دپنجشیر په سیمه کي چریکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نیټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو بر غل وکړ او زیات شمیر دولتي پولیس یې وژلي دي ، دتلفاتو دقیق شمیر ندی معلوم ویل کیږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځیده چي رباني او ګلبدین پر دو ډلو سره وویشل سي ،رباني دجمیعت اسلامي او ګلبدین دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ایس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعالیت بوخت سول . دغه تنظیمونه چي دشوروې تر تېري وروسته یې شمیر په پاکستان کي اوو او په ایران کي نهو ته ورسید له هغو اولنیو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتیک ګوند دحاکمیت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بیا پخپله درباني ،ګلبدین ،سیاف ،خالص ،مجددي ،ګیلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادئ اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تیاتر، ولي تنها د دغه تیاتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امریکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغیررتو مخ نیوئ و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډیورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر برئ اعلان وسو. دا ځل بیاد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت پر سر تاوتریخوالئ داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامریکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ایران دپاچا هانواو نورو هیوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کیدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هیوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پایله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنئ له بهراني حالت څخه دسیاست ډګر ته راووزي او دسیاسي روابطو په لرلو سره به دښو اړیکو په رڼا کي دډیورنډ دکرښي دبرخلیک په هکله د یوي تاریخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په میاشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټئ نور غړو سره یې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نیټه دپیښورپه پوهنتون کي په یو بمي چاودنه کي دحیات محمد شیرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړئ وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و لیکي ((داود خان بوټو ته وویل چي ځیني هیوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستئ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هیواد

Download from: ketabton.com

نوم وانه خیست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي مورږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل ځنگ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښې يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي ځرنگه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتگ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښې يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلي ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي ېبله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنۍ کرښه ښه دقيقه ولولۍ بوټهو هم پدي پوهيږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې گويا کورودانۍ ووايه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه گډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونگ دکنفرانس دگډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توگه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه شودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادراندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداگرو پر مخ بندر تړي ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداگرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هگه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداگرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داگست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت وپېژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلی متن دامضاپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړی دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بريالی سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

دجمهوریت په دوهم کال یي دشوري پلوه ټول هغه کيڼ اړخه کودتاچيان چي دی يې واک ته رسولی و له دولتي څوکيو ګوښه کړه ،او دهغو ځاي دامريکا اوغربي اروپا پلويانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړۍ دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سيالۍ ميدان وګرځېد.

په دې وخت کي دساړه جنګ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړۍ ددو زبرځواکو دسياسي اغيزو او اقتصادي ګټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړۍ په زور يا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته يي بيطرفه وايه هغه مجبورېده چي يو طرف ونيسي.

زه فکر کوم دډېرنډ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه ليکل کېده عبدالرحمن خان يو خو خپل واک ساته او بل دمسيدو او وزيرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امريکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بريژنيف دځان غوښتني سياست دښکاره کولو څخه دومره ګټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړۍ ،امريکا ،ايران او پاکستان سره اړيکي خراب کړي ځکه يې وويل ددواړو هيوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ يې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړېکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بيا بل وخت څه کول او دډيورنډ دکرښي په هکله يې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهيچا سره راز نه دی شريک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډير ژر دنورو هيوادو تر سياسي تاثيراتو لاندي راغلی ، امريکا وتونيدلای سوه دمختلفو لارو هغه هيوادونه چي پخوا يي په افغانستان کي اقتصادي سرمايه ګذاري نه کول په پانګه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سياسي تګ لاره داسي وه چي بل هيڅ هيواد ته يې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سياسي ،اقتصادي او فرهنګي اړيکي ولري ،دپوځي اړيکو په هکله فعلا څه نه وايم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلګي په توګه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په يوه غونډه کي بريژنيف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آيا دا رښتياده چي تاسو له امريکا څخه مشاورين غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بريژنيف ته په جواب کي وويل ،زه ديوه آزاد هيواد دجمهور رئيس په توګه هيچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بريژنيف دداود خان دخداي په امانۍ لپاره هوايي ډګر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترميم کړي ،مګر دغه ليدنه ډيره لنډه يعني پنځه دقيقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پيدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هيوادو په اړيکو کي ډير زيات سوړوالی راغلی اوپايله يې داسوه چي داودخان دايران ،پاکستان او دنړۍ دنورو هغو هيوادو سره چي دروسې مخالف وه په زياته علاقه غوښتل ښې اړيکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جريان مي مخکښي وليکه .يوه خبره غواړم ووايم چي له بده مرغه زموږ په هيواد کښي دهغه غرور اساس چي افغانان يې لري له عادي خلکو نيولې ،سياسي ګوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر ګدا) پوري دافغانستان دملي ګټو په مفهوم يا پوه سوي نه دي او يايي نه دي غوښتي چي له ملي ګټو نه په ميړانه دفاع وکړي ، تل يي وطن تر هغو ګټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

او دډېر غټو مسایلوسره يي داحساساتو پر بنیاد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سیاسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتیک گوند دیو وسله وال پاڅون په پایله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سیاسي او اډیالوژیکي اړیکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړی چي پخپله دشوروي او امریکا په خوښه پر دو قطبو ویشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامریکا دحکومت هغه یوه نظر ته چي دافغانستان په اړوندي ددوي پالیسي ښکاره کول ایشاره کړې وه چي دوي ویل اوس افغانستان موږ ته ستراتیژیک ارزښت نلري اوکه شرایط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاستی ورکړ ،موقع څکه غنیمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپایي هیوادونه او امریکا هم خپله تیاري او علاقه وښودل . دامریکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه څکه دوي پخپله عیسوي مذهبه دي ،دهیڅ منطقو له مخي عسویان داسلام دپیاوړتیا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم باید ووایم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتیري مسلي هیڅ ارزښت نه لاره او نه یي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره څکه دقبول وړنه ده چي شورویانو هیڅ وخت دا نه غوښتل دامریکایي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سیمه کي دامریکا دستراتېژیکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورویان پدې ښه پوهېدل چي په هیڅ قیمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاریخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هیواد لکه امریکا او یا دامریکا پلوی هیواد غوښن سیاسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرځولې وه چي له هغي نه بل هیواد دپخواني شوروي په جمهوریتونو کي دنفوذ امکان نه دی پیدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړی کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دلیري او نږدې واټن دویشتلو د پرمختللوتوغندیو او عصري جنگي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي درونالد ریگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرینادادامریکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کیوبا ،نیکاراگوا ،جنوبي یمن ،ویتنام ،لاوس او کمپو چیا تر تحدید لاندي وه ،دبي پرې هیوادونو نړیوال سازمان او داسلامي کنفرانس هیوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسیاسي حاکموکړیو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تیر وتني شورویان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هیوادو دنفوذ مخه ونیسي ،او داسي څوک دواک پر گدی کښېنوي چي بیله قید او شرطه نه دشورویانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورویانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو یوازنی لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ویشتمه نیټه دټولو نړېوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حریم دپوځي تیري په پایله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاریخي

Download from: ketabton.com

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزوری کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنی نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . . ،جالبه اودپاملرني وړتکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسی شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړی کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په ملیاردونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړی وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنی مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

دکنترول لپاره دټولو بین المللي نورمو نو خلاف زموږ هیواد ته پر خپل سرسفرونه کول او یایې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړېوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چې زیات افغانان ددغه شان غولونکو نندارو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وایي :کله چې شورویانو پریکړه وکړه چې خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امریکا ته دا ډار پیداسو چې اسلامي فنډمنتالیست ګلبدین حکمتیار دیوه بل خمیني په څیر صحنې ته رانسي ،په همدې خاطر یې خپلې مرستې پر مجاهدینوو درولې ،او دیوې نوې طرحې او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغې لیکنې څخه دا څرګندېږي چې امریکا له شورویې نه خپل غچ واخیست او هغوي یې دافغانستان څخه ددیارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامریکا اساسي موخه او ارمان چې تر سره شو. اوهغه چې لس کاله یې هغوي ته دوسلې او پیسو نه نیولې هر څه برابرول او دهمیشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره یې دشوروي په مقابل کې جنګول پر بټې بیابان پرېښودل او ټولو ته یې شا واړول ،او امریکا هم له شورویانو سره یو ځای تنها روسانو په ناکامۍ او امریکایانو پهدې غرور چې شوروي یې پر ګونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امریکا کې دا څو وم ځل و چې امریکا داسي تیر وتنه وکړه ،پر دغه تیر وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامریکا دبهرنیو چارو وزیري کاندولیزا رایس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر یالانو ته په ډاګه کړه او ویې ویل امریکا نه غواړي پخوانۍ تیر وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډګروال یوسف نور هم وړاندي ځي او وایي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بیا دافغاني تنظیمو کسان تربیه کول، هغه وایي یوازي په 1983زکال کي موږ په ځانګړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بیه ورکړه.

که سرې پوره او ښه ځیر سي او اسناد عمیق وڅېړۍ داسي زیاتي بیلګي لیدل کیږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپایي هیوادو نه هغه ځوک دغه جګړي ته هځول کیده چي ټول عمر یې په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بیا پدغو کمپونوکي دافغاني جګړي او نړۍ وال تروریزم لپاره تر بیه کیدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغیڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاتي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو میلیونو زیات افغاني کډوال دپنجاپي تورلینګیو تر شلاخو لاندي له یوه ځاي نه بل ځاي ته کډې کوي ،دسپکاوي او تحقیر په شرایطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تیروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بیله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانیو پر پله پل ایږدي او له هر څه نه یې ځان بې غمه نیولۍ دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پیدا کیږي چي دافغاني جګړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنویشت دستونزي دهوارولومسله چي دا یوسل او دولس کاله یې افغان ولس پر سر زوربدلۍ دی ،کربدلۍ دی اوځانونه یې شهیدان کړي به بیا هم ټول هیرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر بری اعلان وکړي ، په دي هر څوک ښه پوهېږي چي مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارګ دباندي دمنلو وړ نه ګرځي دا خو پرېږده چي دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چي دډېورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په ګډون ټوله نړی یي ويني چي غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدي نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهګريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه بي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جګړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډېورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانګړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوي ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آي)) او نورو استخباراتي شبکو دځانګړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آي او سي آي آي تر ګډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جګپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنګياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدي کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،ګلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينګ سړی و څکه يې تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل ګونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي يې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جګړه

Download from: ketabton.com

کي دتنظیمو ملا وتړي بلکه دغربي هیوادو نو ځیني حکومتونو هم پخپلو هیوادو کي هغه فاناتیک مسلمانان چي پر جهاد مین وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي یې له شر، فساد او ورانکاریو نه خلاص سي . دسعودیانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمویل کړي څو هغوي له سلطنت نه چیرته لیري واوسیږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خیال نه کاوه چي شورویان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به یو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضیا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنۍ اسیاکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنګتن بیا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظیمو تر څنګ ودروي ،سعودیانو موقع ومنده چي وهابیت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطیونو څخه ځان خلاص کړي . مګر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطیان ډیر مړه نه سول او هغوي بیرته ژوندي ورسیدل ،دغو رضاکارو دشورویانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظیمي حکومت تروجوړولو وروسته ډیري غټي ستونزي را پیداکړې ، دهغو نه زیات شمیر یي پخپلو هیوادو کي ددولت پر خلاف فعالیتو کي فعاله برخه اخیستې او یو زیات شمیر یي دهغواړیکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نیولي وې تر اوسه دامریکا اروپا ضد فعالیتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شمیردپاکستاني ژورنالست احمد رشید په وینا پنځه دیرش زرو تنو ته رسیده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه یي پدغه جګړه کي برخه اخیستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځیو کي تعلیمي نصاب او دمضامینو په منځپانګه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان یي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او یا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په یادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغیر دراوستلو لپاره په سوېلن کي دیوه عربي اسلامالوګ (اسلام پوه) په وینا تر درې سوه میلیونه ډالرو زیاتي پیسي ولګېدې،او ددغه کار لپاره له امریکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مګر کله چي په 2001 کال کي ددنړیوال تجارتي ماڼي دتروریستي حملي په پایله ړنګه سوه او امریکایانو تصمیم ونیو چي باید دتروریستانو او دهغو دحامیانو طالبانو درژیم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغیراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پیسي زیاتي لګیږي چي دا ځل په ښوونځیو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطیت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پیژندلو ته راوګرځوي . دامریکا ،پاکستان او په جنګ کي دټولو شریکو هیوادو دمیلیارډو ډالرو دمصرف په پایله کي او دسي آي اې دیوې ځانګړي پروژې دبري په ترڅ کي چي میخایل سرګیویچ ګرباچوف دشوري نظام وړنګولوته وهڅول سو ، دختیځي اروپا سوسیالیستي هیوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصیدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښي دختیځي اروپا او یو شمیر نور هیوادونه یو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هیوادو باندي دشوروي پلوه رژیمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

ودربېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو كي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت كي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه كيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان كي هغه پروژه چي پتركبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلړكيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت كښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوكران روزل راوړاندي كړه. دهغه ګوند په دننه كښي چي دوي ورسره په كلنو كلنو ددوستۍ اړيكي درلودې ټول روابط قطع او دامريكا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاكميت په موجوديت كي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسكو كي ددپلوماتيكو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وكړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وكړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسكو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ كي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاكټر نجيب الله له واكه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورى لوېدلى دى . څرګنكي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات كي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمكاريو وعده وركړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه كي به پر نجيب پر خلاف كودتاكوي ملاتړ څرګند كړ . داحمدشاه مسعود په رهبرى يي دګوندپه لوړو مقامونو كي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيكي لري حاكم ګوند له دننه ټوټه ټوټه كړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني كيدل او له وطنه د دغه ګوند د اكثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زكال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاكميت ړنګ او دپاكستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر كي و دتنظيمو رهبرا كابل ته رانتول . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاكستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه كښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل كي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل كه تاسو دا ځل ماوټاكۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل كړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاكستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاكستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډكو او له پخواني حاكميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټكول او توپو سره وويشتل چي دكابل ښكلى ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوى و په كنډواله كړ ،دښاركوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت كښي اوس دكابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحكومتي څوكيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردى . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانكونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځۍ ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاكستان په بازارونو كي دخرڅلاو لپاره كښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

ماته یو وخت یوه سپین ږري ووېل چي له حزبیانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنگېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته ولیدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ یي سره جنگ و، هر څه یې یوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي یې خرڅول ،په کلو او بازار کښي یې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووایه او له ځانه سره مي ووېل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خیر که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هیواد کي داسي لاس پوڅۍ رژیم چي یوازي دپاکستان تر سیاسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه میاشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو میاشتو لپاره واک پلاس کي واخیست ،کله چي دا څلور میاشتي پوره کېدي استاد رباني تر زیاتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بریالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادایره اوهمدا شوراړباني ته داتلسومیاشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدین ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډېر پخوا نه ګلندین پر پاکستان ګران وهغه هم دیوه سیاسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه یي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدین ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته یې یو سلسله مسایل ویل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظیمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسمیت پېژندلی دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته یي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظیمونو حاکمیت تر خپل سیاسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعیت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانیو دوستیو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلی.

امریکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډاربده چي حالت بل ډول سو . پیسې او وسله دامریکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړیکو علاقمندي له هیڅا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړیکو دټینګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسلیک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټیګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمایه کوي او هر اړخیزي مرستي به ورسره کوي . په واقعیت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژیم تر ړنګېدو پوري دوي ډېر ونازول ددوي لپاره یي دطالبانو په حاکمیت کي هم وسلي برابرولي او هم یي پیسې چاپولي او درباني حکومت چي یوازي دبدخشان مرکز یي پلاس کي وپه رسمیت پیژانده.

کله چي مؤقته او بیا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ایران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سیاسي او تنظیمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوېې تاسو لوستونکي پخپله وینۍ فکر کوم تکرار ته یې اړینه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوې خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیچا ځان او مال په امن کښې نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک یې پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یې ځکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چي تر اوس لادیوه کوچني ماشوم هم دا وحشیانه کړني نه دي هیري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتږودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنویشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلۍ په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډیر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

دریمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعیني شرایطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانیانو له ((نیکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژیم کړني (له پاټکو نیولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنیو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تیری،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به یي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هیڅا هیر ندي ځکه یې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلویانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سیاسي ډگر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپیدایښت په اړوند دافغان لیکوالو یو شمیر لیکل سوي معلوماتونه چي دهمدې لیکني لپاره مالوستي دي داسي څرگندیږي چي گواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنگیسار نه چي په یوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،دیو بل خپل ملگري سره دکندهار د((زنگاوات)) څخه یي له چانه موټر سیکل واخیست او یو بل ځاي ولاړیٔاو هلته یې څوتنو طالبانو ته وویل چي د خداي دین په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سیمه ونیول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کیږي او. . . .،ملاصاحب بیا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زیات کسان پیدا کوي او په سبا یي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کیږي . ځیني بیا وایې ملاعمر په یوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدینو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره یي کول دته دزغم وړنه وه ځکه یې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه یي ددغو مجاهدینو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دلیلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپیدایښت تاریخ له وقیعتونو څخه لیري برېښي دبشر په تاریخ کښي پدغه ډول داسي یو سیاسي اجتماعي حرکت منځته نه دیٔ راغلیٔ . څنگه کیداي سي یو عادي ملا چي دشوریانو په وخت کي کله په یوه او کله بیا په بل تنظیم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي یو دم دومره غښتلیٔ سي چي دبرق پشان یي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډیر ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډیر لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس یې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره یي اړیکي نه لري او داتوان یي په ځان کي نه لیده چي ددغه مجاهدینو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمایه کیدل وجنگیږي ؛دغو خواخوږو یوازي ددغه حالت نندارہ کول او په انفراد توگه یي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسیونه لیري ساتل . رښتیا داده چي پاکستان او دهغه ملگرو هیوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پیسي دوي مصر ف کړي او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسید له ډیر پخوا نه اماده گي لرل . زیات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ایي دپاکستاني دیوبندي ملایانو په وسیله نه یوازي د فناتیکان په روزلو دشورویانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پیل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

چي دکشمیر دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کیده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په یوه مشهوره جریده کي چي((دلیتراتورنایا گزیتا)) په نامه یادېده دشوروي دمشهور لیکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال یوه لویه مقاله خپره سوه هغه لیکلي وه چي اوس دشوروي ضد هیوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجګړي راتلونکي سپاهیانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو لیکنو کي په افغانستان کي دشورویانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرګند کړی واو دايي لیکلي وه چي دا جګړه به دشوروي لپاره یوه اوږده جګړه ،د ډیروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لګښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جګړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکي دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شریف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتیژیکي جورتیا)) په نامه اجندا پر مخ بیوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ایراني شعیه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي دیرغل مخه نیسي ځکه یي غوښته چي دطالبانو کوټلي ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري یي هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان دیو شاته پاته اوله تمدن څخه دلیر پراته هیواد په توگه تل دوي ته احتیاج وي ،او که پوځي فناتیک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزګان ولایت ددهراود دولسوالۍ په یوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په یوه غریبه کورنۍ کي پیداسوی او هلته لوي سوی دي ،بیا دسنګیسار په سیمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنیک محمد قوماندان په رهبرۍ ددولت پر خلاف جنګېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه یي قومي زور لاره یو عادي سړی و، داسي معلومیږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډیر پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي یي کوم ډول امکانات لیدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتیژیکي جورتیا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډیر ژر موټرسیکل او په سبا یي دوه موټر پیداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کیسه دسړي ور په یادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته یي ګویا دیو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري یو جومات کي کوم ملا ورته وایي چي افغانستان ته دتګ پر لار دي یوه درخته مخ ته راځي دهغي بیخ وپلټه څه به پیدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبیخ ته پیسي اوټوپکونه پیدا کره ...قیصه یي اوږده ده خو انګلیسانو دهغه په وسیله دهیواد اصیل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه یي هم دخادم دین رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مریکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسیله په زیات سیاسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دګلبدین خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

او تورن اسماعیل په حمایه کي قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله باربر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمۍ دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بنه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داځنګه یوخپل سرۍ له مسجدنه راولاړ سوی حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړی او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړی چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکی خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومېږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړی وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوی و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعيت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلي دامريکا او انګلستان لخوا راتلي او پيسي دسعودي عرب وي . دامېد اونېزه دامريکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسيدو ټول جريان انسان دقيق تر نظر تير کړي چي دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه يي وکولاي سول دتورن اسمعيل ،رباني ، دوستم اوبيا نورو تنظيمو دمشرانو سره خبري وکړي ، يو او بل وغولوي او هغه ځواک چي دروسيې،ايران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکيې له سخاوتمندانه مرستو نه يي ګټه اخيسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بيا په جنوبي ولاياتو کي دا تبليغ وچي دوي داسلام او اسلاميت سپاهيان دي او يوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چي محمد ظاهر شاه بيرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسي نور هوښيارانه ځيرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملايانو تر سويه لوړي خبري وې ، په ډاډ ويلاي سو چي نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکميت په ټول دوران کي دطالبانو په پوځي ليکو کښي تر افغانانو پاکستانيان زيات و،داچي څومره عرب او دنوروهيوادو چي شمير يي څلويښتو ته رسېده غولېدلي او فناتيک کسان وه شمير يې تر لسهاو زره زياتيږي .په همدې اساس هيڅاته دا دمنلو وړ نه ده چي طالبانو بهرنۍ سياسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کي راپيدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کنټرولوکي دوي موخي وي ، لومړۍ موخه يي په افغانستان کي دداسي بيسواد حکومت جوړه ول و چي د حکومت غړي يې دوي په مدرسو کي روزلي وه هغوي ته دبل هيڅا لاس نه دی ورسېدلۍ او نه يې ددوي سره داړيکو دنيولو امکان پيدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړيکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نيسي ؛ان دځينو سياسي تحليل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپږمي صوبي خيالات هم دځينو جنرالانو په مغزو کي راڅوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چي طالبان په ټول هيواد کي قدرت ترلاسه کړي په سړه سينه به دتل لپاره دډيوډنډ دکرښي مسله حل کړی . دوهم امريکا غوښتل چي په سيمه کي دروسې او ايران داغيزو مخه ونيسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقي نفت او ګاز لويو ذخيرو ته لار پيداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخيستلو سره چي دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځايه چيري چي يي غوښتل دګاز لولي تيري کړي دطالبانو سره يې مرستي ډيري کړې ؛کله چي طالبانو کابل ونيو سمدستي امريکايي نفتي شرکت اعلان وکړ چي دا دسولي او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلي کولوپه لوريو مثبت حرکت دی.

همدا شان امريکاغوښتل هغه ستينګر توغندی چي امريکا دشوروي سره دجګړي په ورستيو کي مجاهدينو ته ورکړې وه چي تقريبأ شمير يي)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسيله بيرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ايران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته څوداني ورسېدلي خو ايران پر دغه بريالۍ نسوه چي ستينګر توغندی تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

پاکستان دخپلوملایانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرې دی ،وګورې په ځومره چټکې په ټولو سیمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسلیمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي ځومره ژر ټول هیواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنیو چارو پخوانې وزیر او په پاکستان کي دتنظیمونو مؤسیس نصیرالله بابر پسلاه ځوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بیا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزې سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهادیانو له ظلمونو او کورنیو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنیت راوستې و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وویل چي طالبانو ته تسلیم سي . داچي هغوي دسایست او حکومت په چلولو نه پوهیدل ... موږ ورته ډېر وویل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره باید له ځانه سره په حکومت کي شریک کړې او دوي ته پوره ونډه ورکړې ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا یي ملګرتیا ونکړه)) . واقیعت دادې چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او دډیپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کیدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نیولي دبهرنیانو سره دخبرو او اړیکو ټول رمزونه ولوستل . ځوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سیاسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنیودیپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،دیپلوماتیکي مسایل او په دیپلوماتیکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلې دښمن بابر وایي : موږ یو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپیدا سول ...نو دحزب اسلامي یا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنیوي یا مقاومت ته راپاڅیدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسلیمېدو وړاندیز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي یوه بله کورنۍ جګړه پیل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړې ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوږو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره همیشنۍ پیونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو یوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه یي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کیداي سي نو جګړي ته رښتیا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه یي پرته نور باداران پیدا کړې وه تر اخیره ورسره جنګیدل ، ځکه هغو ي ته بیا بل چا ویل ، جګړه دواک دتر لاسه کیدویوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور یې دوي ته په میلیونو ډالره ،او افغانانې له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرویزمشرف ته یو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهمیشنیو نوکرانو نه نیولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي لیوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوې . ستاسو هیر سوه هغه مواقتنامه چي دژنیودتوافقاتوپه نامه یي شهرت پیداکړ اوتاسو دمرحوم نجیب الله دحکومت سره د1988زکال داپریل په 14نیټه دامریکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس لیک کړه ځومره مو عملي کړه ؟ زه به ووایم یو فیصدمو هم پلې نکړ، او دپخوا په څیر مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړې همداجنرال بابر مجاهدین تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته یي دخرابیو لپاره رالیږل چي هلته انسانان مره

Download from: ketabton.com

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه يوسي ،ماشومان بي پلاره ، ميندي بي مېړښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قومانده سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر ګډي کښېنول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او وړو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري ناروايي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژوندبلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دټوټه کيدو لپاره په چټکۍ کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقرباني کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يي تر جګړي خطرناکي وي ټينګه کړه خو وطن يي دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امادداغه په قيمت کي افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډۍ ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړي . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بي ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد داباديۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځي ارګ ته رانه غلی . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي بڼغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شريعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړۍ دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنګسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنګارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځې او نارينه وژنۍ په زيات غرور وويل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړۍ بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اوږد ږيرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواګانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړۍ کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانګړې توګه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړۍ وحشي قوم دۍ ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دۍ چي دبې ګناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړۍ . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنګي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړۍ يې په موزيمو او ګالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنګي ميراث و دافغانانو په ګډون دټولي نړۍ دولسونو او نړيوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنۍ ملاتړۍ مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائېن لرو)) . دغه يوازنۍ خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځۍ کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانۍ ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنګي کارو کي فعال ګډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانۍ ښځو لپاره اجازه شته ؛ مګر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډير ښه خلک دي او هر څه رشتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالۍ کي ويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داګست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((ګرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول څخوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلی کړی او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازیږیدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړې ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړی ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردی . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوې ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندی حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه ووایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پیژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانی کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یي ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تیریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کیده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه کاریدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړې چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

هوښيار پښتانه او يادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی. واي پاکستان او دهغه پلويانو په طالبانو دالوبي او ملنډې نسواې وهلاي.

زموږ دهيواد په دغه سياسي او جګړه ايز ګيرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسيا، عربي نړۍ اوافريقايي هيوادوکي ښه ځلېدلی و يو ځل بيا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکميت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي ماڼۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډير ژر له ډار نه دهډې سيمي ته دمولوي خالص يوې کلا ته کډه سو او تر يوي مياشتي ورسته دسپين غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزيرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زيات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدينو سره له 1981زکال راپدې خوا اړيکي لرلې ، افغانان يي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره يې مالي ، مادي او دلوژستيکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دي ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورويان ووتل او دجهاد کليمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپيدا سو او ځينو يې دستړيا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن ديوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلويانو په وينا هغه ديو لوي جنګ لپاره ديوه نړيوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پيل وکړ اوهغه يې په غالب ګمان دعبيده البنشيري په ملګرتيا جوړ کړ.داحمد رشيد پاکستاني ليکوال او ژورناليست په وينا د((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اوليري ختيځ ،شمالي اوختيځي افريقا ،منځنۍ اسيا او نورو هيوادو څخه چي شمير يي 43 ته رسېده ((35زره)) زيات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډير يي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړيکي پيدا کړي وي ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امريکا تر منځ داغېزي دسيمي دپراختيا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره يې دوستۍ ډيري کوټلي اړيکي ټينګي کړې ،تر هغه وخت چي امريکا دطالبانو په وجود کښي سيمه ايزي ګټي ليدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ يې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړيوال وضعيت تغير وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، ديونيکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل يې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتيا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپيسو په زوراو دغو فاناتيکانو په وسيله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هيواد اصلي اوسېدونکی او برلاسۍ چارواکی وي او طالبان يې دامريکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلايل موجود وه چي دبن لادن او امريکا تر منځ توره پيشي تيره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکايي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېرۍ وباله او له دغه عمل سره يي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان يې په خطر کي وليد په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګويا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللۍ و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپېژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغۍ دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره يې ښې اړېکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کیږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاويني.

له طالبانو څخه دنورو نااميديو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکايي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غټي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویايې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی،او زموږ میلمه دی، له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تماميږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره يې غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا يې بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي يې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړۍ پنځه او بیا پنځه ويشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا يي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

دامریکا لپاره هغه نازولې دی چي ټوله نړی یې تر قربان کړي ده ، داسي یو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکی کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړی))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یي د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړی سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وایي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوږ او ږوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دټولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائېلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره شکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وایي په افغانستان کي دی،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارۍ ډیر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامی سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستی نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګری مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پریکړه لیک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پریکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنی اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پریکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یې په برلین کي نوري پټي غونډي جوړي کړې ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وسټن

Download from: ketabton.com

پارک کي چي دانگلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډې لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ داماده ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمی له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلاينې پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګرۍ مرکز دوه غبرګوني 107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدې پر

Download from: ketabton.com

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او ماڼۍ ونړېدې تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیڅا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیاردو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډیر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دي امله چي مرستیال يې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولای ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروروستانو او هغو تر منځ چي هغو ته يي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلوېښتو میلیاردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته يې داسي التیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپاری چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروریستانو دروزني کمپونه وتړی ، تروریست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپاری ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګری په کمپونو کي پوره لار ورکړی . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا ږغ راډیو . دا لومړی ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ يي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړی واي نوبه يي ثمر عملي او ګټي به يې زیاتي او تاریخي واي .که رښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګری او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دیچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګری دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر يي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړی په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چي دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چي دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دځو ديپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چي دطالبانو دغه ځواب او بي ځایه مقاومت ته چي بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چي امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چي منطقي نه برېښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ يي دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځېلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چي ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چي دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریاوو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چي هغوي هلته ایسار او زیات يې ووژل سوه . په پاکستان کي يې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چي پاکستان دامریکا نږدې او نازولۍ دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چي امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چي په پاکستان کي مذهبي ډلي ډيري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو میلیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروړستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چي دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چي داکتوبر له اومي څخه دډسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدي))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، دډسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چي دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چي پر موټر سیکل يې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ يي دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چي ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بي بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چي دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چي پاکستاني

Download from: ketabton.com

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زورېدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین شپې او ورځې سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وایي:

ماپکي خپل قاتل ونه پیژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وایي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چي زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلوداي چي هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي واي . له بده مرغه یو تریخ ولي رښتیا حقیقت باید ومنل سي چي افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټیټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچي خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځې مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردي پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلایي هګۍ اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان تړل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وایي:

اوس راته وایه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي ددیوبندي ملا یان په ځانګړې توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روایت له مخي اجازه ورکړې چي دځوانانو سره یو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، یو ځاي پوځي تعلیمات او عملیات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارینه دبیولوژیکي جوړښت په تفاوت یوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي یو شان حقوق او مکلفیتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولویانو له مجددي څخه نیولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ویل ښځه باید په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ باید بیرون څوک ونهویني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني باید سنګسار سي . پوښتنه کیږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخي درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلویزیون او انټرنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالاي شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځي او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړي ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چي ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکی سول.

دامریکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چي په خپل قوم کي دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چي دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یي کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانۍ پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کي د ونډي خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسي انګېرلې وه چي داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چي پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسیله وتوانېده چې حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دینه چي کابل ته ورسېږي بیله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اودهٔګه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کې دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چي پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لري په پښتنو کې نور هم غښتلی سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چي په مطبوعاتو کي یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چي دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لېږل سوی وچي دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولي ،دا شان ژیستونه اوکړني دسیاست په ډګر کې رواج لري . ځکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چي بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوایي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

دامریکا متحده ایالاتو دانګلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته يي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترځ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکې کښي دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته يې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه يې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سي.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وړباندې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخې په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دي ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړیوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره يې په خبرو کې دابربنده کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي ښوټنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعې ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، ښېله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي يې دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چې طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندې ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وويشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندې ، كارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډي د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ يې کليو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اړانه يې خرابه او تباه كړه . په کابل ښارکښې يې هم دښار سهیلې او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او يو مسجدپه بمانو او توغنديو كلک وويشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر كي دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ يې وغندلې مگر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو وربانديې غوږ هم ونه گراوه . دسويډن دمالمو په ښار کې دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو كي هغو افغان ماشومانوسره دمرستي په خاطر چې دامريكا دوژنكواو ړندو ګذارونوپه پايله كښې يې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستي راټولي سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کي چې ما سويدني ژبه لوستل دسويدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زيات سویډني کرونه مرسته ټوله كړه ټولي پیسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزياتي وې . دامریکا او هغوی دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې څرګندېده چې شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته يې غلط راپورونه ورکول او هغوی يې دپښتنو داوسېدو پر ځايو بم اوریو ته هڅول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کې دامریکا په مقابل كي كركه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل كي حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عملیات دومره درانه وه چې دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وويل :دامریکا بمبارۍ دويتنام له جګړي نه وروسته ډېري درنې او زیاتي سختي وې ،څکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه يې دوام درلود.

په هغه وخت كي چې پر کابل او کندهار د بمانو او توغنديو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چې شمالي ټلوالي لپاره يې پنجشير ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولي دي ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتیا په وخت كي وکولاي سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چې ترکیې تل خپلې ګټې دشوراي نظار په څنګ كي ددوستم په وجود کي لټولې دې او دهغه څخه يې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و كله چې دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځايه ترکيې ته تلۍ .دترکیې په تلويزيون كي ډېر ځله په پوځي لباس كي راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسي حال کي چې هیڅ دولتي واک يې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زكال داكتوبر په 20ورځ يو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

زموږ دسياسي اغېزې دنفوذ سيمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص گڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرگندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه گډون د ایران ،پاکستان او ملگروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چي دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملگرو ملتو غوښته چي شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سي . کله چي دطالبانو ماته یقیني سوه ملگرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چې هیچاته باید حق ورنکړه سي کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملگروملتو دسرمنشي ځانگړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخوایه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي گوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په گټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چي دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په گوته کړه چي دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واگې پلاس کي واخلي . دروسي ددغه وړاندیز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مگر پاکستان دروسي له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واگې پلاس ورسې کوم چي ددوي په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چي دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوی دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وگرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یي دوستانه اړیکي ټینگې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چي شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چي دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توگه دغه ښار ته داخله سي.

دملگروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته یې دنړېوالو دا تشویش چي نه باید کابل ښارته داخل سي څرگند کړ ،ولي حالات دومره گډوډ وه چي دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انگلستان په دې هکله کار کاوه چي ډیر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سې . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرگردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیگر

Download from: ketabton.com

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چي څو ورځي پخوا يې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کې دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زوروېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چي له لېدو نه يي نفرت درلود . په هغه لهظه چي دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسېدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل ږغ دارګ له مانۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځي وروسته تر هغه چي دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چي يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پيژنو ليدنه کتنه وکړې او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلوارې سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوې عمل سره مخامخ کړه او داسي يې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخيلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوي غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازې دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يي دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرين انځور په وينادلومړې ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالی کړ.

Download from: ketabton.com

په افغانستان او له هيواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چې دا ځل دبهرنيو هيوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسې يوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنويشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددې کار لپاره زياتورونې اندو افغانانو منډې تر ړي وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهيواد دبرخليک دټاکلو په هکله د هغو څخه چې دهيواد دودانېدو او ښېرازۍ سره يې علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکۍ سياسي سرنوشت يوځل بيا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کې دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نيټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاريخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنيتي تدابيرو لاندې دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چې دوي غوښتل دترږلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعيت دهيوادزيات شمير نظر خاندانو او سياسې څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونيول سو،او زياتي نيوکي پري وشوې چې دا سلسله تر اوسه اوږيره وخته به دوام ولري.

دا ځل بيا دافغان ولس ټولي هيلې په ناهيلو بدلې سوې ،همدا ډپرديو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پايله ده چې اوس هم دميلياردو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهيمي او ددغه سازمان دوياند ښاغلي فوزی په مشرۍ پر مخ بيول کېده دامريکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خليلزاد ، دامريکا او روسيې دبهرنيو چارو وزيرانو کولن پاول ،ايګور ايوانوف او شپږو همسايه هېوادونو دبهرنيو چارو وزيرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم يادېږی ،المان ،برتانيې ، ايتاليې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زيات واو هغوي داحمدشاه مسعود يو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چې دهمدغه کال دسپتامبردمياشتي په نهمه نيټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدين په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حيران سول چي دا دڅه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامريکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجريان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجريان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولې له جريان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

دا باید جوته سي چي داډلي په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکي غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډې ګډون کونکې کوم چې دافغانستان دراتلونکی په هکله یې پرېکړي کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لړه کیو قومواستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چي د یوهیواددسرنویشت او یانورو ورته سترومهلي مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښې ،ځکه دهري پرېکړي په پلي کولو کې په طبعي ډول ډیره کې ډېر رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه یې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وي . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثیر وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلې ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدیر متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلي زرین انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار څاره تلیفون وکړ او دا جریان یې راته ووایه ، ماته یې وویل چي دحاجي صاحب قدیر سره ورغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره ورغږېږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته یې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کي پېژني دا((0049 171 549 1822)) دده دموبیل نمبر دی ویې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم ماواهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوي داسي پرېکړي او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوي بدمرغۍپه خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسي . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوې ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دریځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټې نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

ورځوکښې په فرانکفورت کي غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډېر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کي ټولي خبري نړېوالو ته بربنډي څرګندي کړې ،له هغې ورځي دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپي په ګډون چي دده په وینااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته اشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسې شخصیتونو او هغو چي کولاې یي سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړې په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونوروملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسې موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړاندیزونو تر اورېدووروسته یې هغوي ته وعده ورکړه چي دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټې په پام کي نیسې . دمخکښې پلان له مخې په اروپاکي دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چي دامریکا او ټولو اروپایې هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېرېندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیرې متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چې اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دېرې مودې دندې په نښه شوې چي له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډېری سره لیري دي . له بلی خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولي بدمرغۍ دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالۍ سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کمیسیون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سیاسي ګوندونو قوانین دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانینو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پخوکلو کي یوازنۍ لاسته راوړنې دي .په عبوري اداره کي جنګسالارو او تنظیم سالارو غوښن مقاومونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاښ کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لایقو کسانو ته ګمارل یو ځل بیا هیر شوه. پر دغو ټولو سر بیره یې دحکومت له نوۍ تشکیل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دلیل یې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کې ولري، په پښتو کی یو متل دی وایی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړې ، هغه چی نن ئی راودکړې هغه په ناورین ژاړې� . دهمدوی په واکدارۍ کښي په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورین، انجینران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره ګوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره دیوې ګولې ډوډۍ دپیداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ایران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډیتوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټګرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصویب لپاره لویه جرګه راوغوښتل شوه ،داجرګه دتیري جرګې په پرتله دقدرت پر سر دسیالیو اوهیوادسره ددښمنۍ په کچه ډیره تاریخی وه . تر شلو ورځو زیات ئی د وام وکړ ، څکه پدی جرګه کی زیاتی چنې ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولګیدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنیانو ننداري ته وړاندی کړی، نږدي ؤ چی جرګه بیله کومی پریکړی پاي ته ورسیږې ، د بهرنیانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته یې غاښونه و چیچل او هغوي ئی یو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرګه د یو پایلې په لرلو سره پاي ته ورسېږ ي ،هیر باید نشي چي په همدې جرګه کښی دافغان ولس دلوي اکثریت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پریکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصویب شو چي تر هیڅ ښه ولې دپلی کولو پایلی به ئی زیات ناندریز وي

په 2002زکال دجنوري د میاشتي په21نیټه دجاپان دتوکیو په ښارکي دمرسته کوونکو امریکایي،اروپایي هیوادو ،نړیوال بانک،داسیادپرمختیا بانک ،دملګرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ایران په داستازوپه ګډون لویه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زیاتو هیوادو دهر اړخیزو مرستو وعدې وکړې ،په ملیاردو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نیټه د پنځوسو هیوادو دبهرنیو چارو دوزیرانو او استازو په ګډون په برلین کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس دایر سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28میلیارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړاندیز وکړ ، ورروسته پرېکړه وسوه پر پخوانیو وعده سوو مرستو سربیره دي د افغانستان سره نور 8,2 میلیارډه ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه ګټه یي چي هره ورځ یې چاړواکې یادوي دکندهار کابل سرک دی ، هغه هم پسله شپږمیاشتوبیا جوړونې ته ضرورت پیداکړ ،او یادا چي ځیني چاړواکي وایي موږ هر کلي ته نږدي دیرش زره ډالرو په ارزښت دبیا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

،ماته څه موده مخ کي یو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قیصه کول ،ویل یې کله چي په راډیوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به یې پرې خندل مګر اوس راډیو ګوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سیلابونه یوسې ؟؟،او ولي په کال کې تر یو میلیارډ زیات دپلاستیکي شیانو درانیولو لپاره پاکستان ګټه تر لسه کړي ، داچي ایران ، چین ، ډوبۍ او نور هیوادونه ته څومره پیسي دهمدي تجملي شیانو درانیولو لپاره لېږل سوي که یې سړی حساب کړي پر بدن یې وریښتان جګ جګ دریږي . موږ هر څه لرو خو هیڅ نلرو او تر غوږوبه که خیر و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلینو دکار په برکت په بهرنیو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنګه چي دافغان ولس دبرخلیک خښته دبن په کنفرانس کي کږه ایښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنګسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لري نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظیمونه وي په هیواد کي به دهر اوښتون دمانۍدیوال کوږ وې . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وایي : سنګ اول چون نهد معمارکج تا ثر یامیرود دیوار کج

دمطبوعاتو قانون تصویب د یوازني نسبي مثبت اوښتون په توګه دهغو نیمګړتیاو پر اساس چي لري یې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی یو وازی دا معنا نلرې چی په سلهاوو ورخپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلویزیونی او راډیویې دستګاه وې فعالیت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هیواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولی او امنیت دټینګښت ،ځوان نسل دعلم او تخنیک په بریاوخبرول اوافغان ولس یوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ایزي خبرونی وسیلې دحقایقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاً دافغان ولس دګټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکیتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتاریاکو او هیروئینو تجارت کوې په هیڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنګسالارو او تنظیم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پایلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هیوادکې څوک خپل نظر اوعقیده نسې څرګنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنګسالارو او تنظیم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکۍ یې سمدلاسه په کفر او داسلامې احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په ګټه دتعبیر په اسا س هر لهظه لیکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنګیان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهدید او توهین لاندي شپي ورځي سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړاندیزو ته څوک غوږ نه نیسي او نه یې هغوي له ډاره اظهارولاي سي.

بلې په هیواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پایلې چي دپیسو او درغلیو و تهدید په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملي ګټوخلاف کسانوونډه به پکې زیاته وي پداسي حل کي روښانه کیږې ،چي دافغانانوغوڅ اکثریت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهیر په مختلفو بڼو دګټونکواوبایلونکولخوا دلاس وهنو او درغلیوتر نیوکو لاندي دی . بیچاره او دربدره ولس اوس پوهیږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وي .په رښتیا سره هغه ارزوګاني چي ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کیدو څخه لرلې یو په بل پسې په ناهیلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري اداردي چي دپارلمان تر لومړۍ غونډي پوري یې معیاد اوږد دی اساسي دندي په افغانستان کي بیله قیداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پولیسو اوملي امنیت ادارو پر سمبالتیا سر ببره پدغو اداروکي دتشکیل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه یې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وینو سره او دعامي شت منې په لوټولو او ملي خیانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمین ،دکوکنارو دکرلو او هیروئینو دسوداګرۍ مخنیوی ، دبهرنیو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادي سره دهیواد په ښارو او کلیو کي دبیارغوني کار،دښوني او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصیلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتیایي خدمتونه ،دیوې سالمې دولتې اداردي جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کي دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظیم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دایوه دنده هم چي افغانستان به یې له همدا اوسني حالت او بې امنیتیو څخه ژغورلی واي تر سره نه شوه.

ددواړو لویو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصویب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبیان او عقیدې دآزادۍ مخالفین دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زورېدلي ولس دانږدې پنځه کاله حکمرانې کوې،او څوک یې مخه هم نسې نیولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نیغي لاس لرنې اودهېروئینو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددي پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زیاتیږي دنړۍ په سلو کي 87 تارياک زموږ په هیواد کي تو لېدېږې،افغانستان اوس دتاریاکو او هېروئینو دتولید کونکو هیوادو له جملې څخه لومړنۍ هیواد دی چي په دومره پیمانه انسان وژونکی توکی تولیدوې ،ددې ګټه په میلیاردوډالره ده مګر دا پیسې هیروئنوسوداګرهیواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او یا له دي ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او دیو ملي پاڅون په نتېجه کي یې له هیواده ورک کړې په بهرنیو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړې چي افغان ولس دي په نس موړ سي او یادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پیاوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوې په ګټه ده ، دنړیوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هیوادوله جملې څخه 173هیواد دی .دادۍ دهېروئینو اوکوکناروډخرڅلاو او تولید له درکه افغانستان ته دزیاتو پیسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر دیولسمي نه بیا تر ننه پوري زموږ دولس تاریخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نیمګړتیاو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخیستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروریستي سازمان ،په پاکستان کي دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کي هغه کسان چي مغذونه یې مینځل سوي او فناتیک ځیني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسیله زموږ په وطن کي دبې امنیتۍیو او نا ارامۍ یو داور لمبي تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آیس اي

Download from: ketabton.com

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړېږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه څوک چې په رښتیا ځان افغان بولي پوره پوه وي چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انګلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفۍ او دوستۍ د سیاست پر ځاي زموږ په خاوره کې دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی سترړی شوی .په زیاته خوښۍ سره یې ددوستۍ تر نامه لاندې دافغانستان دبربادۍ او ویرانۍ ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستۍ او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسیله پلي کړي او دا لړۍ په زیاته هوښیارۍ همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ووایې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کې هر مخالف ځواک په ډیره اسانۍ سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروي . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتي شبکوپه وسیله چې په افغانستانکې یې کمۍ نسته اوس دخپلو لاس پوڅو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګریواو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوي ، دلته علاوه پر دغه چې امنیتي حالت یې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چې په ایران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلي او لاس وهني تر سره کوې چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ایراني اخندان غواړې د امریکا سره خپله دښمنې دلته زموږ په هیواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر خومره چې امریکاپه افغانستان کي ښکیل پاته وي په هغه اندازه دایران په ګټه ده تر څو ایرانیانو ته وښې وګورۍ امریکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختۍ کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامریکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دڅه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلي ځایونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیووېل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کي دامریکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهي ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید وویل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړي همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلګوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

سره درواغ وایې او دوه مخۍ سیاست چلوي ،امریکا او نړیوالو ته وایې موږ ته پیسي او وسلي راکړۍ چي تروریستان په وځپو مگر دوي هغه پیسې او وسلې بیا ترووریستانو ته ورکوي او افغانستان ته یې زموږ سره دډیورنډ دکرښې پر سر دتاریخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالیږي.

دپژواک دخبرې اژانس سره جنرال بابر په یوه مرکه کښې دخپل رهبرضیاألحق څخه په سر ټکولو سره چي گواکې تر دغه زیات یې باید دافغانستان په کورنیو چارو کې مداخله کړي واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوي وایې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړیکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړیکې درلودې،خو کله چي په 1992زکال مجاهدینو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره یې اړیکې ښې نه وې چي لامل یې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضیأ الحق ناکامه پالیسي او پلانونه وو،افغان مهاجرین یې په اوو تنظیمو ووېشل او په خپل سر یې له عربو او نورو مسلمانو هیوادو څخه دمرستو په راټولولو پیل وکړ ،بله داچې ضیأ الحق باید دپروفیسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو یو عبوري حکومت جوړ کړي واي،خو ضیأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر باید خفه وي ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظیمو رهبرانو ضیأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر یې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر یې استازیتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډیرو پخوانیو اړیکو له مخې چي پاکستانیان په خبر لانه وه دروسانو پلوۍ حکومت جوړ کړ ، ضیأ الحق باید یو ځل بیا لکه دمرحوم نجیب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظیمو درهبرانو څخه یو جلا وطنه حکومت جوړ کړۍ واي ،او هغوي یې په افغانستان کې واک ته رسولۍ واي ،چي بابرخیلو بیا دضیأ تر مرگ وروسته دا کار وکړ .اساسې خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅواو تلاښو محور دادۍ چې په افغانستان کې داسې ډله او یا تنظیم په حکومت کې واک ته ورسوي تر څو دهغوي په مټ دډیورنډ دکرښې په رسمیت پېژندلو او برخلیک ټاکلو مسلي ته دپاي ټکۍ کښېږدي.

یو امریکا یي پوځي چارواکۍ دآزادي اروپاله راډیو سره په مرکه کښي وایي : . . . پاکستان او دهغه امنیتي سازمان (آي آېس آي) اوس مستقیم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او گلبدین حکمتیار حمایه کوي . زموږ دراپوررونو له مخي داډلي په پاکستان کي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخریبکارانه کړني کوي . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په میاشت کي پر پاکستان رسمي تور ولگاوه چي هغو گلبدین ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدي سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسیله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سیمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکۍ حملې کوي.

دامریکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبیا جوړوني په درشل کې دې او دحکمتیار سره یي یو ځاي دامریکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړۍ.

Download from: ketabton.com

ځرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډېرې زیاتې سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پوري تړلې له واکه بې واکه نسې داسې او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمې څارنې لاندې نه وې دګاونډیانو،لیریې پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتې اداري په کار پیل وکړ او پاکستانې استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدې سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامې متحدې جبه جوړکړي . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبې ځینې رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وې اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمیر یې ((5900))تنو ته رسېږي دا په دې معنې چې دپاکستان سره زموږ ګاونډېتوب افغانستان ته بیله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتې کرښې دسرنویشت دټاکلو قربانیان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمیاشتې په څلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغانې او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتې ادادرې دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعنې دفبروري په 10 مه ورځ افغانې سر تېرو په شینډنډ کې دایرانې ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځای ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدې میاشتې په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایې عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې څلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتې په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخوادولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبرې کوي او ائیتلافې قواوته دروغجنې وعدې ورکوې چې ګویا دوې دتروریزم او په اافغانستان کې دنااراميو دعاملینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

ځل 2002زکال داپریل په دربیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي وایې چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر(((40زرو زیات کسان دتیارسی په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنگ ته وردانگو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنی ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننگرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسی ته نږدې ،داگست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیری کړی و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلي کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبي رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلی دی خو هغوی دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازې که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندې راسي بیانو هغه کسان چې نور يي دوي نه شي ساتلای قرباني کوې او دنیولو اعلان يي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چې نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چې لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ گمان له خپله دفتره چې دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړی ټولو خبري اژانسو ته يي په زیاته دلاوری دطالبانو لخوا ددغو حملو دېري پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندی معلوم او هگه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکرورې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه يي هلته ونیوه .که هغه معلومات چې دطالب جگړورو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوي دي وڅېړو دا به څرگنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتگ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمی دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چې دالقاعدې دسازمان سره يي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دي ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترگی سره دنړیوالو په سترگو کي خاوري اچوي او څرگندوي چې طلبان ،القاعده او نور ترهگر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښې واضح څرگنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته گوته ونیول او څرگنده يې کړه څنگه ومنل سې چې یو خصوصې تلوېزیون کولای سي دیو قوماندان ادرس ولري مگر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښي . دروان کال

Download from: ketabton.com

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئيس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډير ښه پوهيږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لري ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسيږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړي امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردې عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددې لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته واېي ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دتروريستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړی درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړيوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړيوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښې باندي خپله خېټه اچوي ،او پدې بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځايان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نيول سوې دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

مولوي جلا الدين پوري اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چي ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چي ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټیکداران وښیې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچي کله دامریکا الوتکي دکربښي پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسي عملیات شروع کړي او یا ستاسو پوځ چي دبهرنیو دفشار له مخي ګویا دالقاعدې او طالب چاروکو پر ضد عملیات شروع کړي د I.S.Iالمبر پلیټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکري نه وهي؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهېږم تر څو چي یو قوت ته وسله په دوامداره توګه ونه رسېږي هغه جنګ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانګام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټې او ښکاره لیدنې کتنې کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننګرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېری کړۍ و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جګړه کول هغه دڅه پر سر جګړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وایي : لکه څرنګه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولۍ ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دي چي ځواب یي یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادي خلک په بل هیواد کي نه اسلام ګټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرګنده کړي چي دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینګ کړي . کله چي سږکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالي اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توګه دملي شورااو ولایتي شوراګانو لپاره دټاکنو ځانګړې جرګه ګۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستي دطالبانو په وسیله دملي شورا او ولایتي شوراګانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنګ کي داورپکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهګرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملي شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستاني لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

پدي ورستيو کي چي افغانان ملي شوراٶ ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدي دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوترورېستې بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړېوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شي . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتې دګاندېانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندي علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږې او له هغونه الهام اخلي . ټول څېړونکې پدې نظر دي چي دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوي روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وي . دااول وار وو چي کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نوروإرونده هيوادوته ووايې چي دوي دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدي خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کي يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلايني په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چي پاکستان په خپله خاوره کي دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدي سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګي پټوي او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چي دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بي شرمانه مداخلو څرګندويه دي ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستې بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چي په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چي دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دې نيول سوي دي ،دا نيول سوې څوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسېله دآي ايس آي ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړۍ دشوروي پر خلاف جګړه کي دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړېدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پوري)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمي تر حادثي وروسرته يې شمير تر((لسو زرو)) اوړې . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دي چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشوروي پلوه رژيم سره دی ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

بریدونو لپاره روزل سوې وه ،اوس داددوي په لاس تر بیه سوې ددوي لپاره ستونزې جوړوي ،جالبه ده څو میاشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزیز دسل میلیونه ډالري مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې یې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژوري خواخوږۍ خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزیر افتاب شیر پاو او استخباراتو یې دوې پښي په یوه موزه کې کړې او افغانان یې دکچه آبادۍ له مشهور پنډغالي اونوروځایوڅخه چي هلته دادیرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان یې وکړ چي په افغانستان کې امریکا او اروپايې هیوادوپوځیانوامنیت راوستلی خپل هیواد ته ولاړ سي . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبلیغ ددې لپاره نه کاوه او نه یې هم اوس کوي چي دوې غواړي افغانان په آرام زړه خپل هیواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه یې داده چي د افغان په وسیله د افغانې جګپوړې چارواکو خبرې رد کړي او ووايي کوم امنیت ؟ او چیرې امنیت سته ؟یعنې دافغان په وسیله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبلیغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغانې چارواکو او امریکایانو ته داښکاره کړې ده چي نسي کولای بیله پاکستان له همکارۍ اومرستې نه په افغانستان کې امنیت تأمین کړي . زه هم په دې عقیده نه یم چي په افغانستان کې امنیت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنګ نورلاملونه هم لري . دمثال په توګه ددولتي ټولو ارګانو غیر مسولانه برخورد،دجنګسالارو پر واک پاته کیدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غریبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سووعدونه پلې کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!.........

سوال دادۍ که په مدرسو کي ترهګر نه روزل کیږي بیانو ولي کله چي دانګلستان صدراعظم پرویزمشرف ته غاښونه وچیچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښې یواکټ وکړ اوڅرګنده یې کړه چي هیڅ مدرک نسته هغه ترهګر چي په لندن کي یې عملیات کړیې وه پاکستاني اوسې ، لندن یې په دې تورن کړچي هغوي څه کړي دي ؟ خپل امنیت دي پخپله ونیسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددې لپاره چي پاکستان ځان بې ګناه وښې دپاکستان دکورنیو چارو وزیر آفتاب احمد خان شیرپاوخبریالانو ته وویل چي موږ لاډېر پخوا په لندن کي دترهګرۍ دپېښېدو خبر ورکړی و. یعني دوي خبر وه چي داسې کارکېږي ولې چي څوک یې تر سره کوي نه پوهېدل . دتونیبلیر تر غاښ چیچنې وروسته پرویز مشرف داستخباراتو او پولیسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي دیوې هفتي په جریان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطیبان ونیول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نیولې دجوماتو ټول ملایان یې هم دتروریستانو سره تړاولري کنه نو انګلستان وايي دتروریستانو مخه ونیسی ، پاکستان سمدستي ملایان بندیانوي ، اویادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډېر بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر ددیني دمدرسو څخه دنړدې00 14بهرنیوطالبانو دایستلو امر ورکړ ،مګر واضح یې نه ویل دکوم هیواد طالبان ؟ خوا دایې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هیڅ نسته او امنیت ویجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چي په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپینږرې او سپین سرې شته ،او په هیواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وویل خیریت دی ،باید له پاکستان څخه ووزې ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

سي ترهګرې به څوک زده کړې ؟ حقیقت دادی چي دبهرنیانو شمیر په دغو مدرسو کې تر دغه ډیر زيات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هیوادونو ځوانان ګویا په مذهبي ولې په واقعیت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دې.

دپاکستان مشهور لیکوال احمد رشید په خپله یوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په میاشت کې دبي بي سي دانترنیت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعالیتونو په رابطه واضح لیکي :((. . . دک چینی دامریکادولسمشر مرستیال او پورتر ګوس دامریکا داستخباراتو دسازمان رئیس ویلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تیادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . دالیکوال وړاندي لیکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرویز مشرف په دې عقیده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامریکا سره دتروریزم دریښو تر ایستلو ممکن دوام وکړې)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته ولیکم کتابو نه به ځینې جوړسي لنډه یادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولمړی موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانودديورنډ دکرښې منل دي . ددوي سیاست دافغانستان په اړوند دیو نړیوال نورم سره هم برابر نه دی ، یوځل وایې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زیاته بېشرمې په همدا خوله وایي :افغانستان دي پر خپل سرحدکتاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسولیت پر غاړه واخلي چي په غیر قانوني عملیاتو کي برخه اخلي . ددوي دولتي چارواکي برعلا وایي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسولیت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه يي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چي لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه نااميده دي ،مګر یو همسایه هیوادته چې ددوستۍ او همدردی خبرې کوې نه باید افغان ولس دکورنې ناورین او ناخوالو څخه دخپلو سیاسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړې . پرویز مشرف پدي ورستيو کنبي وايي ممكن پسله لس کالو په ډیر زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولي پرویز مشرف په افغانستان کي دسولي راتګ امکانات پس له لس کاله ویني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامریکایانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امریکا په سیمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دي معلوم پلي کړي او خپلي موخې ته ورسېږي ؟ یا غواړې تر هګر لس کاله نور وروزې ؟افغانستان او نړی ته يي ولیږې تر څو پاکستان وکولاي سې دنړی دسوپر پاوراو نورو اروپایي هیوادوڅخه په میلیارډوډالر دتروریزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړې.

پاکستان غواړې تر څو دنړیوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد باید وتړل سې .زه دسرحد دتړلو مخالف نه یم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی باید حل سي او بیا يې

Download from: ketabton.com

دټرلوپر سر خبره وسپ . پوښتنه پیدا کیږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولې بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زموږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولې په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به يي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکمیت په سیمه کښې دې وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاتر داسې امنیت ټینګ و چي چاپې تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآي آس اي ټول له یوه مخه بایدپدې ښه پوه وي چي لوي خو پرېږده آن یو افغان ماشوم هم په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عامیلین پاکستاني چارواکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چي هلته یوګوډاګی حکومت چي هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلۍ پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلۍ دمخنیوې جوګه وي هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازي یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دښپې بي بي سي راډیو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغانې بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه يې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت يي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسي . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کي دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له یوې خوا افغان چارواکي په دې ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورنالیستانو دعلاقې وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لري ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګندیږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه يي دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چي پاکستان نه یوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوې ،کله کله چې افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پای ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان څرګندونې که زموږ په هیواد کې دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چې په پاکستان کې پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوې . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لرې ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چې پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسې تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږې ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چې یو عادي افغان ووایي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چې څوک او یادولت ورته ووایي هغه په وسلو سمبال سړي چې ستاسو په خاوره کې روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزۍ هم چغې ووهي چې پاکستان زموږ سره مرسته کوې ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چې دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوي وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چې زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چې اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه ووایاست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چې موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکټو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغري بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکي کاندیدای اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګڼې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمیعت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه ځخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدې خبري وکړي تر څو هغوي په دې باوري کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلې کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چې په 1893زکال له خپل دمورنی ټاټوبې ځخه جلاسوو قومونو او افغاني چارواکو نه پوښتنه وکړې ،غواړې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړي چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په ویناپرسرحد اغزې لرونکی او ځینو سیمو کې برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقې په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وي ، او له بلي خوا غواړي امریکا ته ښکاره کړي په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده ځومره صادق دی . پاکستاني چارواکي دا وړاندیز په داسې شرایطو کې کوې چې په افغانستان کښې یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چارواکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې دډیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کې وباسې .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاي سول دپښتنو په سیمه کښې دهغوي دبیلتون په خاطر داغزې لرونکي دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاي سو په تاریخ کې چې دوي یې په خوب کې هم فکر نسو کولاي دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځای پر ځاي کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کې تهدید او توهین کړه ،طبعې ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداي بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بیله دېنه چي هلته یي اتیا زره پوځ ځاي پر ځاي کړۍ تر سره کېداي سو . مګر دوي په همدغه پلمه دډیورنډ پر کرښه دتروریستانو او خرابکارو عناصرو دمخنیوې په خاطر تر)) 770 ((زیاتي امنیتي پوستي چي درادار په وسایلو سمبال دي جوړې کړې . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو تړروسربیره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمیاشتي په25 ورځ دخیبر تلوېزیون لخواد جوړ سوې ګردي میز په بحث کې ښاغلي اسفندیار ولي څرګنده کړه چي : ((پاکستان دتروریزم پر خلاف جګړه کې صادق نه دی ... هغه زیاته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سیمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنیو نا ارامیو او بې امنیو ته په ننګرهار،پکتیا ،پکتیکا او خوست کي په اشاره کولو سره ووېل دپاکستان له لورې اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې یې دورستیوبریدو او تروریستیو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه ووېل طالبان په یوازي توګه دداشان حملو توان نه لري ،دهغوې ددغو غلچکیو بریدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت ګر دقبایلو میلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ میلمانه دي ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبیلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چي پوځ تیرا او کرمي ته لاړ،نو بیا ولي یي دوزیرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چي دهشت ګر و ته لار پرېږدي تر څو هغوي له همدې لارې ځانونه دکرمي او تیرانه وزیرستان ته وباسي)).

پاکستاني پوځیان په دي ورستیو کي دالقاعدې او طالبانو دتعقیب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولایتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تیرۍ کړۍ دی ، له دغه شان تیریو څخه ددوي هدف دترهګرو تعقیب نه دی ، هغو خوهلته په کور کي ورسره دي ، بلکه هدف یي دادۍ ترڅو په افغاني چاروکو ومنې چي سرحد چیرې دی . دا کار دوې دوه ځله پخوا یو ځل دطالبانو دحاکمیت درلاسه کولو په لومړیو ورځو کي دکندهار په سپین بولدک کې وکړ، چي په اصطلاح پر سرحد باندي پرتې ډبري یي څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چي په طالبانو کي دملي احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چي سهار دبولدک خلکو هغه ډبري چي پاکستانیانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې ولیدې سمدستي یي هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عینې عمل دشورویانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتیا کي تر سره سوۍ و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامي انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې یې پاکستانیانو ته ویلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوۍ اوکه مو خاوره لاندې کوۍ ؟

دپاکستان دمشرددغه وړاندیز په اړوندچي غوارې اغزي لرونکۍ دېوال جوړ سې دوږې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنیو چارودوزارت ویاند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې ووېل چي لومړۍ باید دا پوله دنړېوال قوانینو سره سمه معلومه کړه سي . هغه ووېل همدا اوس په غلام خان ،ځاځیو او دببرک تانې په سیمو کې دپاکستان امنیتي پوستې وړاندې راغلې ،چي دسرحد له معلوم‌ولو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دي .دحکومت ویاند ددغه وړاندیز په ځواب کي ووېل زموږ له نظره اغزن سیم ګټه نه لري ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهوارولو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهگری ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندي دلگښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته يې پاملرنه وشي .
2005دسپتمبر13

قسیم اخگر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبازرې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرگون ښودلی واي ، ددە په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وايي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولاي سي افغانستان ته دترهگرودراتگ مخه ونیسي.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لري . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وگرځېده . زه پدې باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اویابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر څوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړي.

مسله داده چي ایا په افغانستان کې دناارامیو او ترهگریو دبندېدو یوازنۍ لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازې یوه داسې بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چي دډیورنډ کرښه وربانديې تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مینځې جگړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندي چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زیاته سیمه یې لاندي کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړې دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړې وباسې ،په سیمه او افغانستان کې دترهگریو مخه ونیسې نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جگپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستۍ بیلگه یي دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټینگ باور لرم چي دنیولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولرې . په پاکستان کې دطالب او القاعده جگپوړو چاراواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوې ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوې او له هغه ځایه خپل ترهگریز پلانونه پلې کوې . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

ترهګریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر تروریستي برید وروسته څېړنې سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروریستې برید تر سره شوی ریښه یې په پاکستان پورې مستقیم یا غیر مستقیم تړاو پیداکړی دی . دهمدغو او نورو زیاتو دلایلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زیات څېړونکې په دی نظر دې چې په سیمه ایزه او نړېواله کچه دتروریزم درېښو دایستلو په موخه په پاکستان کې بنسټیز او رښتیانې عملې ګامونه ګامونه اوچت سې . هلته بایدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې یوازي او یوازي تروریستان او فناتیکان دتروریستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږې وتړل سې . دپولې پر سر داغزنو سیمانو ددیوار جوړول دتروریسم او په افغانستان کې دنا امنیو دله منځه وړلو عمده دلیل کېداې نسې . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان دیوار دجوړېدود وړاندیز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وویل چې دا کاربه قبایل سره جلاکړي په همدې دلیل یې دخپل هیواد دمشرانو دا وړاندیز مسخره امیز وباله . ډیر په دې باور دې چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسیله دلته په افغانستان کې ترهګر عملیات او بریدونه دپاکستان او امریکا په مشوره تر سره کیږي ، امریکا غواړي په سیمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داخل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنیتې حالت تر یو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتې . دوې دلیل دا راوړې چې که امریکا او اروپایې هیوادونه په رښتیا سره وغواړي په افغانستان کې امنیت راسې ،ساده او اسانه لار یې پاکستانې چارواکو ته دا ښودل دې چې نور نه غواړي په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په ههغه لهظه هر څه په ټپه دریږي او په هیواد کې ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هیوادو په مقابل کې چې دنړیوالو وژاندیزونه نه منې دملګرو ملتود امنیت شورا پر هغه غور کوي ،بندیزونه پرې لګوې په دې ورستیو کې خو دهمدغې شورادپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تیرې واک هم امریکا او نړیوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنیت دراوستلو په منظور په میلیارډو ډالر لګېږي امریکایي او اروپایي مور بې زویه کېږي ،هر ورځ تر لسو زیات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بریدکونکو اصلې جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږي مګر څوک څه نه ورته وایې ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هیچادهغه له پاره وړ ځواب بیله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړي دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پیداکړي!

امریکایانو دسپتمبر د11تروریستي حملې نه وروسته تل په تکرار ویل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدي دسازمان ظالم او خطرناک هیڅ یو تروریستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امریکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروریستې بریدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنیو چارو وزیر جنرال بابر هم دېژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وایې : جنګ دیوې ځانګړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امریکا له طالبانو دبریډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاې دیونیکال له کمپنۍ سره دګازدنل لیکې تېرولوتړون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکي دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنګ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځي اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهګریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توګه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته ګوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهګرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهګر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي ګروپو ته کوم چې په غټ ګمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړیکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داڅنګه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالې او مادې مرستو دشوروې سره دجګړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهګرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنې ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انګلیستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددینې عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه بریښې چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهګرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډېرو نړیوالو نشراتې ارګانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جګپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرګندونې دبربندو لاس وهنو بیلګې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال ګرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سې سره په خبروکې دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرګندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار ګنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایې : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوې نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلای ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلمانې ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

نورواتحادیانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلی کومې پټې وینې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بریدو او ترهګریودنووپلانو څخه خبر نه وې ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سیستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وې نو شمیر یې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروریستانو دنیولو او زموږ هیواد ته دهغوي دراتګ دمخنیوې په خاطر یې یوازې دپښتنو په سیمه کې تر)) 70 ((زره زیات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمینې ((2400)) کیلو متره په نظر کې ونیسو څنګه ومنل سې چې دادومره پوځې قوت نسی کولای دځو تر هګرو مخه ونیسي ؟ دلته داګمان په حقیقت بدلېږي چې رښتیا هم پاکستان غواړي خپل وسله وال پوځ دامریکا او اروپایانو په پیسو دتروریزم سره دمبارزې په نامه وروزي ، اعاشه اباطه یې کړې . که رښتیاغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هیواد کې تروریستي حملې زیاتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بیره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږي او دبې ثباتی په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78میلیونه ډالره زیات دتروریزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم یووخت ماولوستل چې امریکا هره میاشت پاکستان ته دتروریستانو سره دمبارزې لپاره یو میلیون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه لید .دا خبره رښتیاده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپیسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږي ځکه پاکستان سوله نه غواړي.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتي سازمانو لخوا افغانستان تي دجاسوسې او ترهګری لپاره رالېږل کېږي چې ځینې یې نیول سوې هم دي ددوې مخه په کوم دیوال نیول کېږي؟

-دپاکستان ددولت یوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسین ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځینې مذهبي ګوندونه یا تنظیمونه اوس هم دطالبانوسره مرستي کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبایلي سیمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستي جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سیمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسي او خاوندان یې پیسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرویز مشرف داډول مرستي چې موخه یې زموږ په هیواد کې ترهګریده په کوم دېوال یې مخه نیسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځیان پراته دي او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کیلومتره ، دکنړ،او نورو شرقي سیمو کې چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستانې پوځیانوتیري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تیریو مخه به څنګه نیول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن دیوال ضرورردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نیټه دالاهرام مصري ورځپاڼې دساندې تلګراف ورځپاڼې په حواله لیکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستي کړې دي ،ددې ورځپاڼې په لیکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

سازمان ځیني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشینکوفونو ،دبېسیم ارتباطي مجهزې شبکې او سیسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکیو پورې تړلو موبیل تلیفونوسر بیره 700موترسایکلونه اونور شیان په واک کښې ورکړي دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستي چي همدا اوس په پېخر ترهگرو ته ورکول کېږي څنگه ارزوی ؟ فکر نه کوم دیوال به ددغو مرستو مخه ونه نیسي . همدا اوس دنړۍ 37 هیوادونه په افغانستان کې دامنیت په ساتلو مصروف دي ،خوهغوي په خپلو مړرنو وسلو او تر بیه سو پوځیانوچي شمیر يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولاي په هیواد کې امنیت ټینگ کړي ؟ په کوم دلیل ومنل سي چي ددغو ترهگرو تر شادپاکستان او دهغو دملگرو هیوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چي امریکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سیاسي ،اقتصادي گټو اواو سیمه کې خپلې سیاسي اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړي وضعه ارامه سي ،زموږ په هیواد کښې بې ثباتي دامریکایي او نوروبهرني پوځونو دشتون لپاره دجواز حیثیت پیداکوي . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدي او طالبانو سریال باید دوام پیداکړي.

اساسي خبره داده چي ددغو ترهگریو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنیز دیالونه هم تر څو چي دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختیو خلاص کړي . ځکه داسي دیوالونه دبشر په تاریخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړۍ په زیاتوهیوادوکې جوړ سوي دي مگر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي دیوالو دجوړېدو تاریخ او هیوادو په هکله معلومات ولیکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دي نړېوال په دي قانع کړي چي دوي دهغوی سره دتروریزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تریخ واقیعت دی چي افغانانو ته په هیڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پالیسی برکت دی چي پاکستان ته دامریکا لخوا ټول پخواني قرضونه ور وبخښل سوه او یو په بل پسې F16 جنگي الوتکې له امریکا څخه پلاس راوړي.

متاسفانه ددیورنډ دکرښې په اړوند په هیواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دي .نه پوهېږم چي ولي دشوروي دموجودیت تر وروستۍ ورځې په افغانستان کې دټولو سیاسي چپو،ښیو او منځپالو گوندو نو په کړنلاره کې دسیاست او بهرنیو اړیکو په برخه کې دډیورنډ دکرښې یا دپښتنو او بلوڅودسرنویش دمسلې دسیاسې او عادلانه حل په غټو ټکو لیکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امریکا په ملاتړ دطالبانو دحاکمیت تر ړنگېدو وروسته سیاسي گوندونوته یو ځل بیاد ښارنود قیرسړکونو پر سر دسیاسي مبارزې امکان پیداسوی دی ،او یو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لړلو سره جوړېږي دغه مسله چي دا نیمه پیړۍ دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوي دي چوپه خوله پاته کېدل یوه سوال پیداکونکې مسله ده ،په دې هلیه چي سیاسي گوندونه

Download from: ketabton.com

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسياست پلې کول تر سره نه کړي ،اود هغه پخواني کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړ په يوه هيوادکښي سياست شروع کړي دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوي او دهغه ملاتړ کوي چي دملي گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاښ وکړي . ځکه نو ددغي تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوې سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږي.

متاسفانه پدې ورستيو کې څونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوي ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړي چې هر يو يې ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولي نو فکر کوي بيله دانگليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوي . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوي راځي ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يې بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړي چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې ځرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يې دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پېږني ،ولې داښاغلي يا په افغانستان کې نه دي اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دې مهرباني وکړي يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دې وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دې په سپکه سترگه وگورې ،اويادې ځرگنده کړي چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددوه، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړي دي دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دي . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوې احمدشاه باباامپراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانوني خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخي دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دې خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعي او په خپل لاس جوړه سوې جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترگې پټوې ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوي؟ چي گويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دي چي دپښتونستان ناري وهي،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او ياپې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

افغاني چاروا کې يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړۍ شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللي او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سي چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلي چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سي ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لري تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آگاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستگاه استخبارات نظامی پاکستانی گرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسي حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمې ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دي . دهمسايه هيوادو په منځ کې ددا سې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه ځغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښي دواړو خواو قومونه سره جلاکړي ،په تګ راتګ کښي به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړي.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دي معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتې او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميلياړدو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلي ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسي پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلي ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړي . دايو بېځايه اوايضافي

Download from: ketabton.com

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادې او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سې.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وې او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاریخي حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایې هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دجګړوړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سې:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلې طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدي کنټرول لاندي ټاکل سوې وې . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړې سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچې مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکي دنظر ورکولوپه وخت کې انتخاب غلط او ډوکه بازې وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چي دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقأ باید له دوې نه داسې پوښتنه سوې واي چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداي بخښلي خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . /2 دهمدې کرښې شمالي لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سې . /3 ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصیتونو کوم چي په حکومتونو پوري تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دژبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلږو لږ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازي دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمي منطقوپر اساس چي موخه یي په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپاي ټکۍ ایښودل وي.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړي ،لګښت به هم ولري ،ولې دومره به ډیر نه وي زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږي . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وویل سې . په هغه صورت چې دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاریخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته باید ددغو مسایلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخلیک ټاکل . که لازمه ولېدل شې هلته دنړېوالو تر نظارت لاندې آزاد او له مداخلې نه خلاص ریفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړې په هغه صورت کې باید دټول پوښتنې په پاڼه کې واضح لیکل سوي وي چې : الف : غواړې یو آزاد او خپلواک هیواد اوسی ؟ ب : علاقه لرې له پاکستان سره پاته سې ؟ ت : غواړې دخپل مورنې ټاټوبې افغانستان سره یو ځای سی ؟ داټول پوښتنه باید بیله هر ډول مخکنې پروپاګنډ .یودبل پر خلاف دتبلیغ ،دافرادو رانیولاو نورودرغلیو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . یوازې دا تبلیغ ورته وسې چې تاسو حق لرې خپل سرنویشت پخپله وټاکې او کله چې کاغذ صندوق ته اچوی هلته بیله خدایه بل څوک نسته . ډیره ضروري ده چې هر پوښتنه په بیل کاغذکې چې بیل رنګ او جلا دپېژندګلوی علامه ولرې لیکل شوي وي . ځکه هلته هم دیر زیات نالوستي دي دارېا په دود چلیپاکولو کي هر ډول درغلې ځکه کېږې چې رایه ور کوونکی دبل چا مرستي ته اړ کېږي په هغه صورت کي مرسته کونکی کولای خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دریفرنډم ټول پروسیجر باید دبېپرې نړیوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوې.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تیرى منع ګڼل.

دریم : دنړیوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړی له نورو هیوادو څخه دایران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لارې بیله قیدوشرط نه دنړیوال ترانزیتي قانون په نظر کې نیولوسره دسوداګری دمالونودواریدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسمیت وپیژندل سي . دا ځکه چې له یوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا وندې هیوادونه یې لرې او بل داچې همدا اوس ایران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړیا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوې کوم چې سر چینې یې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته یادسوو بندرو څخه دسوداګریزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزیتي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم باید ځانته دا حق خوندي وساتې چې په هیوادکې دننه پیداسوی اوبه چې پاکستان او ایران تې بهیږې همسایه هیوادونه یې باید رانیسې او کله چې افغانستان نه غواړې اوبه وپلورې دا حق ور سره خوندې پاته وې . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مې په بینوا ویب پاڼه کې ولوستل چې پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بریښنا وزیر ویلی دی چې څلور ورځې کیږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزیر پر وینا نفتی مواد چې حرارتی توربینو نه په یوه ساعت کي ۹۰۰۰ لیتره تیل لګوی اوس له بازار څخه رانیسی.

Download from: ketabton.com

تاریخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې دیوقوې ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لرې ،غواړې په افغانستان کې داسي یو لاس پوڅی رژیم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړینه بریښې دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکی به یې دامینت شورا ،امریکا ،انګلیستان ،چین او روسیه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ دیواوبل په کورنیو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسلیک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسایلوپرابلمونه را پیدا نسې پر ځاې یې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بیادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنیت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسلیک کونکې یې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

یوازې نړېوال سیاسې تعقل او بې پرې سیاست به وکولاي سې په سیمه کې ددغودوهیوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاریخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروریزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امریکا او دنړی دغو ټولو هیوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هیوادوته به بیله دمړو له جسدونه بله هیڅ ګټه یونسې . او پایله به یې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمایلي دي ((امریکا او دانور ټول به دوباره خپلو هیوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داخل تر سره سو افغانستان به په رښتیاسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به یې هرومرو په نیویارک ،لندن ،مسکو ،پیکنګ ،پاریس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړۍپه ښکلو ښاروکي ډېر نازولې ړانده کړې .افغانستان به نه یوازې تر هیروئنو دتولید او سوداګرۍ مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروریزم دتربیې او نړې ترهګریزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس باید ټول پدې پوهېدلې وې چې دډیورنډ کرښه هغه تورښامارد‌ی که مړ نسې او غم یې ونه خوړل سې ، په ټوله نړۍ که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com